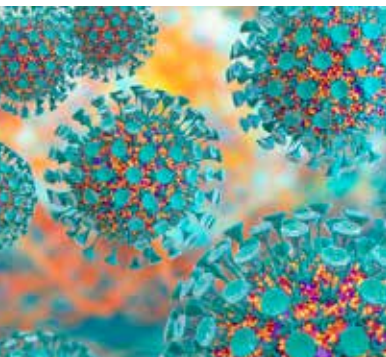
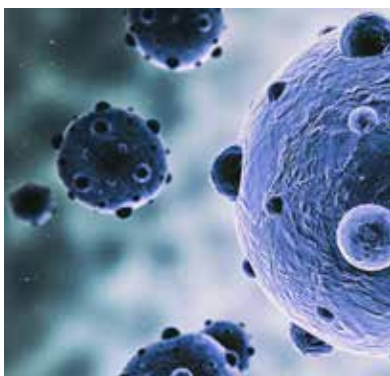

Svenska
Läkaresällskapet

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET

Verksamhetsberättelse 2018

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPETS VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2018

PRODUKTION

Svenska Läkaresällskapet

ANSVARIG UTGIVARE

Per Johansson, Kanslichef

GRAFISK FORM

Jaana Logren Bergqvist,
Kommunikationsansvarig

TRYCK

Danagård Litho

FOTON

Istockphoto
Jaana Logren Bergqvist
Lasse Skog
Magnus Skoglöf
Samuel Unéus

DIGITALPUBLICERING

www.sls.se
www.issuu.com

FRÅGOR OM INNEHÅLLET

Jaana Logren Bergqvist
Kommunikationsansvarig
Svenska Läkaresällskapet
jaana.logren@sls.se
08- 440 88 68

För bästa möjliga hälsa för alla

Svenska Läkaresällskapet är läkarkårens oberoende, vetenskapliga professionsorganisation, en ideell, partipolitiskt och fackligt obunden förening. Vårt syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård genom att främja vetenskap, utbildning, etik och kvalitet.

Tillsammans med våra vetenskapliga sektioner och medlemmar initierar och driver vi frågor för att förbättra och utveckla hälso- och sjukvården. Vi sprider kunskap, stödjer forskning och utarbetar riktlinjer, uttalanden, rapporter och policydokument. Vi ingår dessutom i statliga utredningar och besvarar remisser. Integritet och oberoende är fundamentet för vår verksamhet och en förutsättning för vår samhällsroll.

Vår verksamhet genomsyras av våra kärnvärden; vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. En hälso- och sjukvård som satsar på dessa värden har goda förutsättningar att motsvara de förväntningar patienterna, verksamheten och samhället, har på läkarkåren och medicinen. Svenska Läkaresällskapets vision är bästa möjliga hälsa för alla. Det bidrar vi till genom att vara den ledande organisationen för läkarprofessionens vetenskapliga och kliniska excellens.

INNEHÅLL

8	Ordförande har ordet
9	Film #1 Patientmötet
10	Året i korthet
12	Organisationsstruktur
13	Verksamhetsområden
14	Kanslichefen har ordet

Vetenskap/forskning

16	Delegationen för medicinsk forskning
16	För en stärkt forskning inom primärvården
16	För ökad brukarmedverkan
16	För god forskningssed & forskningsmiljö
16	SLS projektanslag
17	SLS resebidrag
17	SLS post-doc-stipendier
17	SLS introduktionsstipendium för medicinsk forskning
17	SLS translationella pris
17	Agenda för hälsa- och välbefinnande
17	Film #2 Medicinsk forskning
18	Priser & pristagare

Utbildning

20	Delegationen för utbildning
20	Grundutbildning
20	Bastjänstgöring
20	Läkares fortbildning
20	Film #4 Kompetensutveckling
22	Asylprojektet
24	Kandidat- och underläkarföreningen
26	SLS programverksamhet
27	Debatter, möten, symposier och seminarier

Etik

28	Delegationen för medicinsk etik
28	Etikdag om läkares professionalitet
28	Workshop om läkarprofession – medicinsk etik
28	2018 års Hippokratespristagare

Kvalitet/hälsa/sjukvård

30	A. Styrning, organisation och övergripande kvalitets- och säkerhetsfrågor
30	Delegationen för medicinsk kvalitet
30	Professionsbaserad kvalitetsrevision
30	Stärkt primärvård
31	Film #6 Vård nära befolkningen
31	Hälsa- och sjukvårdens styrning
33	Kunskapsstyrning
33	Högspecialiserad vård
33	Personcentrerad vård
33	Arbetet med sjukskrivningsärenden
33	Kunskapslösningen
33	Equalis
33	Uppmärksamhetsinformation i medicinska journaler
34	Medicinsk kvalitet
34	Säker vård
35	Läkemedelsfrågor
36	eHälsa
37	Medicinsk språkvård

38	B. Prevention, folkhälsa och global hälsa
38	Prevention
39	Alkoholrapport 2018
40	Levnadsvaneprojektet
41	Film #3 Jämlik hälsa
42	Global hälsa
42	Främjande av humanitära medicinska insatser
43	Film #5 Global hälsa

Organisation

44	För en stärkt interndemokrati
44	Huset
45	Miljöarbete
44	GDPR
45	Konferensverksamhet
45	Kansliet och medarbetare
46	SLS samlingar
48	Medlemsstatistik
48	Hedersledamöter
49	SLS vetenskapliga sektioner
49	Lokala läkaresällskap
49	Associerade föreningar
51	Sammanfattning av ekonomin
52	Kommunikation & påverkan
53	Publicerade debattartiklar
54	Räckvidd & statistik
55	Besvarade remisser
56	Expertgrupper
57	Externa möten
59	Nämnden
60	Förtroendevalda & kansli
63	Årsredovisning

Låt proffsen vara proffs!

Patient-läkarmötet är det enskilt viktigaste instrumentet sjukvården har att erbjuda och utgör själva kärnan i utövandet av läkargärningen. Hälso- och sjukvårdens styrning bör gynna det som är allra viktigast – det vill säga kunskap, kvalitet och etiskt omhändertagande av den enskilda patienten.

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar. Dagligen kan vi läsa om bemanningsproblem, stängda vårdplatser och personalflykt. Orsakerna är relaterade till hur sjukvården styrs och jag är starkt kritisk till de senaste decenniernas utveckling mot ekonomism, kontroll, detaljstyrning och byråkratisering.

Vikten av patient-läkarmötet

Patient-läkarmötet är det enskilt viktigaste instrumentet sjukvården har att erbjuda och utgör själva kärnan i utövandet av läkargärningen. När de väsentliga besluten fattas av den kunniga och erfarna läkaren tillsammans med patienten blir vården individanpassad, behovsstyrd och effektiv. Därför måste mötet få ta tid. All organisation och styrning inom sjukvården bör syfta till att ge patient-läkarmötet så goda förutsättningar som möjligt. Något som dagens hälso- och sjukvårdssystem inte stödjer, vilket kan leda till en ökad etisk stress, eftersom många läkare känner att de saknar rätt förutsättningar för att utöva sitt yrke enligt gällande etiska riktlinjer.

Låt proffsen vara proffs!

Hälso- och sjukvårdens styrning bör gynna det som är allra viktigast – det vill säga kunskap, kvalitet och etiskt omhändertagande av den enskilda patienten. Systemet ska stödja medicinska prioriteringar – det ska inte löna sig att bolla runt patienter i systemet.

”Systemet ska stödja medicinska prioriteringar – det ska inte löna sig att bolla runt patienter i systemet.

Det är ohållbart och som profession måste vi högljutt protestera varje gång vi inte kan tillämpa det arbetssätt och de etiska principer som vi lärt oss under utbildningen. Låt proffsen vara proffs!

Idéprogram för förbättrad hälsa och sjukvård

Svenska Läkaresällskapet har under året lanserat ett idéprogram för förbättrad hälsa och sjukvård. I programmet lyfter vi sex områden som vi anser är avgörande för hälso- och sjukvårdens utveckling. Programmet har tagits emot väl och det är uppenbart att SLS medlemmar har ett stort engagemang för frågor som rör hälso- och sjukvårdens utveckling.

Professionsbaserad klinisk revision

En gemensam nämnare för de så kallade förbättringsåtgärder som genomförs i sjukvården är att ännu fler parametrar ska mätas. Det rör sig ofta om processmått som inte är ändamålsenliga utifrån ett kvalitets- och patientperspektiv, exempelvis statistik över hur många patienter som behandlats eller slussats igenom systemet hos en specifik vårdgivare.

Dessa processmått driver sjukvårdens utveckling i helt fel riktning. Svenska Läkaresällskapet har efterlyst bättre verktyg för att följa upp vårdens kvalitet och här menar vi att professionen måste kliva fram och ta ansvar. SLS har därför utformat en egen modell ”Hippokratesrevisionen” för professionsbaserad klinisk revision som handlar om att professionella grupper regelbundet granskar verksamheter på plats runt om i landet utifrån ett visst ramverk.

”Hippokratesrevisionen” utgår från faktiska patientfall med en viss diagnos och reviderar medicinska resultat, efterlevnad av etiska prioriteringsprinciper, forskning och fortbildning. Målet med revisionen är att identifiera såväl styrkor som svagheter, så att kliniken kan utveckla sin verksamhet. Den återstående frågan är om vårdgivare egentligen är beredda att låta sig granskas om hur väl man lever upp till lagstiftningens krav på en likvärdig vård efter behov.

Bästa möjliga hälsa för alla

Svenska Läkaresällskapetets vision är bästa möjliga hälsa för alla. För att uppnå visionen är det nödvändigt att värna läkarens kliniska och vetenskapliga excellens.

Det är en premis som sällan finns med på arbetsgivarnas agenda. Läkarna måste själva värna om sin rätt till kontinuerlig fortbildning, möjlighet att bedriva klinisk forskning och att ha tillgång till ett kunskapsorienterat ledarskap som värnar yrkesetiska principer.

”Vi är den sista bastionen som står på patientens och den medicinska kunskapens barrikad.

Och det är här Läkaresällskapet verkligen kan göra skillnad. Vi är den sista bastionen som står på patientens och den medicinska kunskapens barrikad. Stort tack för ert förtroende att få leda denna fantastiska organisation. Jag ser fram emot vårt kommande verksamhetsår och det fortsatta arbetet med att stärka relationen mellan SLS och dess sektioner. Tillsammans kan vi bli en ännu starkare professionsröst – som behövs mer än någonsin.

BRITT SKOGSEID
Ordförande

FILM #1 PATIENTMÖTET

Ta del av SLS idéprogram på kampanjsidan sls.se/lakarhjalp. Där kan du även se film #1 Patientmötet med Britt Skogseid om vikten av patient-läkarmötet.

Året i korthet

► Nytt pris för att stimulera forskning om demens

Bengt Winblad, professor i geriatrik vid Karolinska Institutet, inrättade under 2017 ett nytt pris för geriatrisk forskning. Med priset vill han väcka intresset för grundforskning om demenssjukdomar. Pengarna till det nya priset hämtas ur en fond på sammanlagt 6 miljoner kronor som kommer från Bengt Winblads egna besparingar. Tanken är att SLS varje år vid Årshögtiden ska dela ut 150 000 kronor sammanlagt. 50 000 kronor av detta ska gå till forskaren som ett personligt pris och 100 000 kronor till forskning, drift eller stipendier. 2018 delades priset ut för första gången till docent Lars Tjernberg, Karolinska Institutet och Sektionen för neurogeriatrik, Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge, för sina studier kring de bakomliggande molekyllära mekanismerna för Alzheimers sjukdom.

► Riktlinjer för primärpreventiva insatser på befolkningsnivå efterlyses

SLS konstaterar i sitt remissvar på Socialstyrelsens Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor, att det behövs riktlinjer för primärpreventiva insatser på befolkningsnivå med BVC, MVC och Riktade hälsosamtal, som framgångsrika exempel. Vikten av enkla råd och uppföljning kan inte heller betonas nog för att lyckas genomföra och behålla goda levnadsvanor.

► Resursfrågan avgörande för en välutvecklad nära vård med allmänmedicin som bas

SLS ser resursöverföringen som den stora utmaningen. Mer resurser bör läggas på kompetensöverföring och kompetensutveckling samt nya arbetsformer och samverkan mellan vårdgivare och mellan professioner. Det är därför viktigt att utbildningsperspektivet finns med redan från början i omstruktureringen.

► Värdebaserad vård & dyra konsultnotor

SLS har under året fortsatt att bevaka styrningen av hälso- och sjukvården och riktat kritik mot bland andra NKS som baserar sin verksamhet på värdebaserad vård. En otillräckligt prövad styrmodell som kan bryta mot gällande demokratiskt beslutade prioriteringsordning, menar SLS. Företrädare för det kritiserade Boston Consulting Group (BCG) gick till starkt försvar för såväl sin roll i NKS-projektet som styrmodellen värdebaserad vård som de för höga konsultarvodena.

► En alkoholfri operation kan halvera risken för komplikationer

Forskning visar att risken för komplikationer vid operationer kan halveras om ett totalt alkoholstopp införs fyra till åtta veckor före operation. Företrädare för Svenska Läkaresällskapet samt Sveriges kirurger och narkosläkare krävde i ett upprop på DN Debatt den 30 april att åtgärder vidtas för att patienter ska ha möjlighet att vara alkoholfria innan operation.

► Samla mer data om vård för att göra den bättre och mer jämlik

Genom att samla in och använda vårddata i realtid kan man minska antalet vårdskador och öka kvaliteten och jämlikheten i vården. Sverige har unika möjligheter att samla in data, men den stora potentialen tas inte till vara, bland annat på grund av system som inte kan kommunicera. Det skrev Svenska Läkaresällskapet tillsammans med 31 företrädare inom vård, forskning och företag på DN debatt i maj.

6 miljoner kronor till geriatrisk forskning

Alkoholfri operation kan halvera risken för komplikationer

► Idéprogram för förbättrad hälsa - och sjukvård

Ett idéprogram för förbättrad hälsa och sjukvård lanserades under våren. Programmet lyfter de områden och frågor som SLS anser är avgörande för utvecklingen av en god och kostnadseffektiv hälso- och sjukvård: patientmötet, den nära vården, forsknings- och utvecklingsfrågorna, kunskaps- och kompetensuppföljningen samt den globala utblicken. Programmet presenteras på kampanjsidan sls.se/lakarhjalp och i filmer med talespersoner för de sex olika fokusfrågorna. Svensk sjukvård behöver läkarhjälp – det är hög tid att lyssna till professionen.

► Hur säkerställer vi att hälso- och sjukvårdens resurser går till dem som behöver dem mest?

Professionsbaserad klinisk revision "Hippokratesrevisionen" kan vara svaret. Ett system där professionella grupper regelbundet granskar hälso- och sjukvårdens verksamheter på plats runt om i landet som involverar patienter och anhöriga. Det övergripande syftet är att belysa en enhets styrkor och svagheter utifrån medicinsk kvalitet, vetenskap och etik, men även att stimulera till utveckling och kvalitetsförbättringar. Under våren 2018 utförde en arbetsgrupp inom SLS en medicinsk revision vid Hjärtlungkliniken, Universitetssjukhuset i Örebro.

► Medicinska åtgärder ska leda till förbättrad livskvalitet utifrån patientens perspektiv

SLS varnade, med anledning av nyhetsrapporteringen kring behandlingsbegränsningar, för risken att läkare fattar förhastade beslut om att inte erbjuda patienter potentiellt livräddande behandling på grund av osäkerhet om patientens prognos eller risker för bestående funktionsnedsättningar efter behandling. Prognosbedömning är ofta vanskligt och en utomstående kan sällan bedöma en annan människas subjektiva livskvalitet på ett tillförlitligt sätt, sa Mikael Sandlund, ordförande i SLS etikdelegation. Beslut om att begränsa medicinska insatser får inte fattas som oreflekterade rutinbeslut vid inskrivning eller snabbt per telefon.

► Kunskapslösningen– nytt åtgärdsprogram för att lösa vårdkrisen

Kungliga Vetenskapsakademien och Svenska Läkaresällskapet lanserade ett gemensamt åtgärdsprogram för en kunskapsrevolution inom vården. Åtgärdsprogrammet "Kunskapslösningen" är en fördjupning av SLS idéprogram för en förbättrad hälso- och sjukvård. I åtgärdsprogrammet föreslås bland annat att universitetssjukhusen får en ny roll som kunskapsnav inom hela hälso- och sjukvården. Forskningen behöver bli en integrerad del i hela vårdkedjan och anställda måste få bättre möjligheter att bedriva patientnära forskning.

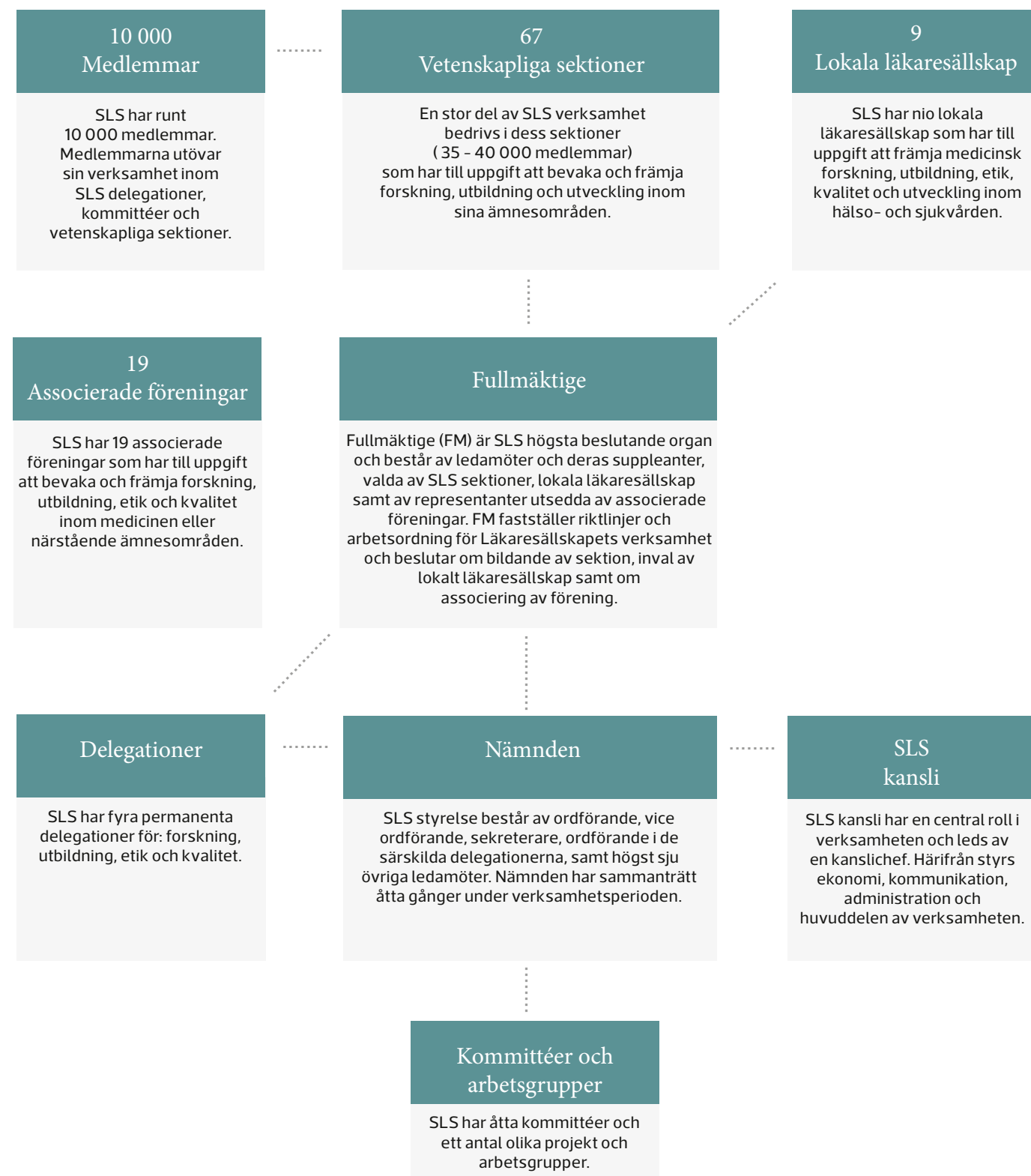
► Uttalande angående Nivåstrukturering och Centralisering från Svenskt Kirurgiskt Råd

Svenskt Kirurgiskt Råd (SKR), ett nätverk bestående av samtliga opererande professionsföreningar, har tillsammans med Svensk förening för anestesi och intensivvård inom Svenska Läkaresällskapet, gått ut med ett gemensamt uttalande i debatten avseende nivåstrukturering /centralisering med anledning av SVT's "Dokument inifrån" om utredningsbetänkandet "Träning ger färdighet" (SOU 2015:98) som sändes den 2/5 och 9/5.

► Ny gemensam plattform för läkemedelsfrågor

Svenska Läkaresällskapet tillsammans med Sveriges Farmaceuter, Sveriges läkarförbund samt Vårdförbundet bildade under året en ny gemensam plattform för läkemedelsfrågor som går under namnet "ROAr – roller och ansvar i receptkedjan". Samverkansgruppen ska verka för en effektiv läkemedelskedja med särskilt fokus på nyttan för patienten. Bl a har ROAr medverkat till att frågan om entydig förskrivning av utbytesgrupper blivit högprioriterat inom det arbetet. En gemensam debattartikel "Så kan förvirringen kring utbytta mediciner minskas" från alla yrkesorganisationer med förskrivare publicerades i DN debatt i december och fick stort gensvar.

Organisationsstruktur

Fyra verksamhetsområden – för förbättrad hälsa och sjukvård

Vetenskap/forskning

Forskningspolitik, anslag, stöd och priser.

Utbildning

Utbildningspolitik, grund- och vidareutbildning, fortbildning och programverksamhet.

Etik

Etiska principer, riktlinjer och uttalanden.

Kvalitet/hälsa/sjukvård

Styrning, medicinsk kvalitet, säker vård, eHälsa, läkemedelsfrågor, medicinsk språkvård, prevention, levnadsvanor och global hälsa.

För en patientorienterad hälso- och sjukvård

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarnas vetenskapliga professionsorganisation. Verksamhetsberättelsen för 2018 visar att SLS är den självklara arenan när medicinsk forskning, utbildning, etik och kvalitet ska diskuteras.

Under året har SLS fortsatt sitt engagemang för en patientorienterad hälso- och sjukvård på vetenskapliga och professionella grunder. Bland annat har SLS prövat en modell för professionsbaserad klinisk revision – ”Hippokratesrevision” – på en hjärt-lungklinik och på tre vårdcentraler i landet samt arbetat för en stärkt primärvård genom eget policyarbete och genom att delta i referensgruppen till utredningen om god och nära vård.

SLS har även deltagit aktivt i samhällsdebatten kring hälso- och sjukvården, inte minst via debattartiklar i Dagens Nyheter och Svenska Dagbladet, och vi har besvarat närmare 30 remisser. I Almedalen deltog SLS för femte året i rad med eget program. Våra seminarier lyfte aktuella frågor som patient-läkarmötet, primärvården, Hippokratesrevision och den hälsosamma staden.

SLS lanserade under våren ett idéprogram för en förbättrad hälsa och sjukvård. Programmet lyfter de frågor som SLS anser är avgörande för utvecklingen av en god och kostnadseffektiv svensk hälso- och sjukvård: patientmötet, den nära vården, forsknings- och utvecklingsfrågorna, kunskaps- och kompetensuppföljningen samt den globala utblicken.

Programmet presenteras på kampanjsidan sls.se/lakarhjalp och i filmer med talespersoner för de sex olika fokusfrågorna.

2018 har SLS beviljats statsbidrag för att fortsatt driva det så kallade Levnadsplaneprojektet. Syftet med projektet är att stödja att det preventiva och hälsofrämjande arbetet integreras i hälso- och sjukvården. SLS har även tilldelats statliga bidrag för att bedriva ett utbildningsprogram för asylsökande läkare.

Under senhösten fick vi i uppdrag av Socialstyrelsen att utreda frågan om och i så fall hur blodsmitta och hotbild ska kommuniceras i medicinska journaler. SLS har även varit representerat i organ inom statliga myndigheter såsom Socialstyrelsens ST-råd och Inspektionen för vård och omsorgs insynsråd.

Under 2018 har det varit sprudlande aktivitet i huset. SLS har ordnat flera vetenskapliga Berzeliussymposier, fortbildningskurser, Etik-, Preventions- och eHälsodagar och en mängd Tisdagsdebatter kring angelägna ämnen. Varje vecka stöter man på förtroendevalda – nämnd, delegation, kommitté, sektion eller annan gruppering – som träffas i huset för att diskutera framtidsfrågor. Det har även varit en omfattande konferensverksamhet med externa gäster.

SLS har fortsatt den varsamma husrenoveringen och under sommaren restaurerat SLS föreläsningssal där den ursprungliga praktiken lyfts fram. Salen har fått namnet Karolina Widerströmsalen efter Sveriges första legitimerade kvinnliga läkare.

SLS delade ut forskningsbidrag om drygt 30 miljoner kronor under året. Vi har också fått donerat eller ärvt pengar till medicinsk forskning inom olika sjukdomsområden – ytterligare ett tecken på det starka förtroende som finns för organisationen.

Guldgruvan, som all denna fantastiska verksamhet vilar på, är de 130 ideellt engagerade medlemmarna som gör att SLS trots begränsade resurser får ut så mycket aktiviteter av god kvalitet.

Vid utgången av 2018 hade SLS närmare 10 000 medlemmar. Det är i dessa tider ändå en bra siffra för en ideell organisation som arbetar för en förbättrad hälsa och sjukvård i samhället. Men vi ska inte nöja oss med detta. Målet är att det ska vara självklart och naturligt för alla läkare – från student till färdig specialist – att tillhöra sin vetenskapliga professionsorganisation.

PER JOHANSSON
Kanslichef

SVENSK SJUKVÅRD BEHÖVER LÄKARHJÄLP!

I SLS idéprogram för förbättrad hälsa och sjukvård lyfter vi fram sex områden som är avgörande för utvecklingen av svensk hälso- och sjukvård – från den nära vården, via de viktiga forsknings- och utvecklingsfrågorna – till en global utblick.

På kampanjsidan sls.se/lakarhjalp möter du SLS talespersoner för de olika fokusfrågorna och kan ta del av våra viktigaste argument och ståndpunkter. Där kan du också läsa idéprogrammet i sin helhet.

För forskning av hög kvalitet som är kliniskt relevant

SLS stödjer medicinsk forskning och utveckling. En viktig del av verksamheten bedrivs i SLS delegation för medicinsk forskning. Verksamheten är huvudsakligen inriktad på två områden, dels ett forskningspolitiskt arbete i syfte att stödja och utveckla svensk medicinsk forskning dels genom anslag och bidrag för stöd till svensk medicinsk forskning av hög kvalitet.

DELEGATIONEN FÖR MEDICINSK FORSKNING

Det forskningspolitiska arbetet syftar till att förbättra förutsättningarna för forskningsinriktade läkare att bedriva forskning och på alla nivåer. Yngre läkares möjligheter att bedriva forskning, såväl före som efter disputation, är av avgörande betydelse för att svensk medicinsk forskning också framgent ska ha en hög klinisk relevans. Forskningsdelegationen ansvarar även för utdelning av forsknings- och resebidrag från de stiftelser och donationer som disponeras av SLS. Bedömningar av ansökningar till forskningsfonder samt förslag till fördelning lämnas av Prioriteringskommittén. Delegationen har haft fyra sammanträden och arrangerat en workshop om brukarmedverkan, ett inspirationsmöte för läkarstudenter som erhållit SLS Introduktionsstipendium samt, i samarbete med vinnaren av SLS translationella pris, ett symposium om translationell forskning inom immunopsykiatri. På delegationens uppdrag bedömer Prioriteringskommittén forskningsansökningar och lämnar förslag till SLS nämnd för beslut. Kommittén som består av 25 ledamöter (44 % kvinnor, 56 % män), har haft ett möte. Medel ur de specialdestinerade fonderna fördelas efter förslag eller beslut av särskilda sakkunniga.

Aktiviteter

FÖR EN STÄRKT FORSKNING INOM PRIMÄRVÅRDEN

Delegationen diskuterar hur SLS kan bidra till att stärka forskning inom primärvården. Anna Nergårdh, regeringens utredare av "God och nära vård", Ove Andersson, ordförande i SAFU och

Lars Borgquist, Linköpings universitet har bjudits in för att diskutera samarbete i frågan.

FÖR ÖKAD BRUKARMEDVERKAN

Olika former av medverkan av patienter och allmänheten och hur de kan påverka kvaliteten i medicinsk forskning har studerats. Delegationen har i samarbete med Forte och SBU arrangerat en workshop i syfte att höja kunskapsnivån inom området. Dr. Gary Hickey, INVOLVE, National Institute for Health Research, UK var en av de som medverkade i workshopen.

FÖR GOD FORSKNINGSSSED & FORSKNINGSMILJÖ

Delegationen arbetar med att definiera vad god forskningssed är och hur man skapar och vidmakthåller en god forskningsmiljö. Under året har man inventerat olika processer kring doktorandarbeten vid landets medicinska fakulteter samt återkopplat till fakulteterna med rekommendation till samordning.

FÖR GOD MEDICINSK FORSKNING

SLS förvaltar mer än 130 stiftelser som ger stöd för medicinsk forskning. Stödet ska stimulera till ny och övergripande forskning och är en viktig del i SLS arbete för att långsiktigt stärka utvecklingen av hälso- och sjukvårdens kvalitet. Genom projektanslag, post doc-stipendier och resebidrag ges ett betydelsefullt stöd till unga forskare. Delegationen samverkar även med AFA-Försäkring i bedömning och fördelning av forskningsmedel.

SLS PROJEKTANSLAG

2018 utdelades drygt 20,5 mkr till SLS projektanslag. Totalt inkom 218 ansökningar, 213 uppfyllde behörighetskraven och 74 beviljades. Av de beviljade erhöill 17 tvåårigt och 57 ettårigt anslag. Beviljandegraden var 34,7 %, anslagens storlek varierade mellan 132 500 och 800 000 kronor och medelanslaget var 277 440 kronor. Av de sökande var 58,7 % kvinnor, bland de beviljade 55,4 %. Dessutom utdelades drygt 2,6 mkr till de tvååriga anslag som 2017 beviljades ett preliminärt belopp för det andra året.

SLS RESEBIDRAG

SLS resebidrag delas ut för aktivt kongressdeltagande eller för forskningsvistelse för att lära nya metoder vid en utländsk institution. 2018 inkom 302 ansökningar varav 233 beviljades bidrag till ett sammanlagt belopp av 2 501 248 kronor.

SLS POST DOC-STIPENDIER

SLS post doc-stipendier finansierar tjänstledighet för nydisputerade kliniska forskare som vill bedriva forskning utomlands. 2018 utdelades drygt 1,9 mkr till post doc-stipendier. Totalt inkom 21 ansökningar, 19 uppfyllde behörighetskraven och 11 beviljades. Av de sökande var 47,4 % kvinnor, bland de beviljade 36,4 %.

SLS INTRODUKTIONSSTIPENDIUM FÖR MEDICINSK FORSKNING

SLS introduktionsstipendium infördes 2018 för att stimulera studenter på läkarprogrammet att börja forska. Av de 27 ansökningar som kom in beviljades 21 stipendium till ett sammanlagt belopp av 404 250 kronor.

PRISER

Forskningsdelegationen delade 2018 ut pris till den ansökan som bedömts bäst representera translationell forskning. Prissumman var 100 000 kronor och gick till Anna J. Henningsson (*läs mer sid 19*).

AGENDA FÖR HÄLSA OCH VÄLSTÅND 2018

SLS ingår i nätverk "Agenda för hälsa och välbefinnande" tillsammans med 31 organisationer i ett långsiktigt samarbete för att förbättra förutsättningarna för medicinsk forskning, företagande och vård. 14 prioriterade åtgärder är framtagna och överlämnades till regeringen i maj 2015 (uppdaterades 2017), tillsammans med konkreta handlingsplaner. I en årlig statusrapport synliggörs vad regeringen har gjort och vad som ännu inte genomförts. Av de 14 förslag som överlämnades till regeringen för tre år sedan har fyra åtgärdats. För ytterligare åtta har ett arbete påbörjats och det är endast två förslag där beslut saknas.

FILM #2 MEDICINSK FORSKNING

Medicinsk forskning är grundbult i en välfungerande hälso- och sjukvård. SLS anser att läkares förutsättningar att ägna sig åt medicinsk forskning måste stärkas. Meritvärdet av forskarutbildning måste öka och fler tydliga karriärvägar behöver utvecklas. I film #2 Medicinsk forskning lyfter Mats Ulfendahl, vikten av medicinsk forskning. Se filmen och ta del av SLS idéprogram i sin helhet på kampanjsidan sll.se/lakarhjalp.

Mål

Forskning av hög kvalitet som är kliniskt relevant eller förankrad.

Förbättra förutsättningar för forskning och utvecklingsarbete som en integrerad del av hälso- och sjukvården.

Förbättrade förutsättningar för forskningsinriktade läkare att bedriva forskning inom hälso- och sjukvården, på alla nivåer, inklusive tydliga karriärvägar i form av meriteringstjänster efter disputation i kombination med klinik.

Foto: Lasse Skog

SLS belönar & uppmärksammar god medicinsk forskning

SLS förvaltar mer än 130 stiftelser som ger stöd för medicinsk forskning. Till etablerade forskare som utmärkt sig genom många års verksamhet, enastående resultat eller välskrivna artiklar utdelas priser och medaljer. Svenska Läkaresällskapets priser för 2018 delades ut på Årshögtiden den 13 november.

JUBILEUMSPRISET

150 000 kr och SLS sekelmedalj i silver

Lars Wallentin, professor, Uppsala kliniska forskningscentrum.

Motivering: Professor Lars Wallentin, Uppsala universitet, har under en lång och framgångsrik akademisk karriär bidragit till nya diagnostiska metoder och behandlingar kring kranskärlssjukdom och förmaksflimmer. Lars Wallentin har varit världsledande i utvecklingen av de nya orala koagulationshämmare som reducerar risken för stroke vid förmaksflimmer utan att öka blödningsrisken. Hans grupp har på ett väsentligt vis bidragit till utveckling av nya biomarkörer och därtill hörande riskbedömningar baserade på också ålder och tidigare sjukdomshistoria. Lars Wallentin har också gjort avgörande insatser inom registerforskning. Resultaten har publicerats i ett stort antal artiklar i de främsta kliniska tidskrifterna och det kliniska genomslaget har varit stort.

Lars Wallentin tilldelas 2018 års pris för en omfattande klinisk studie publicerad 2016 i tidskriften Lancet. I studien validerades en metod för biomarkörsbaserad riskbedömning i en stor patientgrupp med förmaksflimmer. Man visade att den så kallade ABC risk score-metoden fungerade bättre än jämförbara riskbedömningar och därmed utgör ett användbart beslutsstöd vid behandling med antikoagulantia hos patienter med förmaksflimmer. Studien är ett exempel på god klinisk forskning som direkt kan ha genomslag i sjukvården.

REGNELLS PRIS

130 000 kr

Rebecka Ahl MA (Cantab), MB BChir (1,2), **Peter Matthiessen** MD, PhD (2,3), **Xin Fang** MSc (4), **Yang Cao** PhD (4,5), **Göran Wallin** MD, PhD (2), **Gabriel Sjölin** MD (2,3), **Olle Ljungqvist** MD, PhD (2,6), **Shahin Mohseni** MD, PhD (2,3)

1. Department of Surgery, Karolinska University Hospital, Stockholm Sweden
2. School of Medical Sciences, Örebro University, Örebro Sweden

3. Department of Surgery, Örebro University Hospital, Örebro Sweden
4. Institute of Environmental Medicine, Karolinska Institutet, Stockholm Sweden
5. Clinical Epidemiology and Biostatistics, School of Medical Sciences, Örebro University, Örebro Sweden
6. Department of Molecular Medicine and Surgery, Karolinska Institutet, Stockholm Sweden

Forskningsgruppen får priset för artikeln: "Effects of early beta-blockade on morbidity and mortality outcomes after elective colon cancer surgery."

Valspråk: Minskad kirurgisk stress – en enkel väg till ökad överlevnad.

ERNA EBELINGS PRIS

35 000 kr

Maria Lindén, professor i hälsoteknik med inriktning mot medicintekniska sensorsystem vid Mälardalens högskola (MDH).

Motivering: För hennes starka forskning inom bärbara medicintekniska sensorsystem, hennes engagemang och nyttiggörande av hälsotekniska applikationer, för hennes förmåga att bygga allianser mellan akademi och industri riktat mot medicintekniska tillämpningar, samt för hennes djupa engagemang i MTF. Priset delades ut vid de årliga Medicinteknikdagarna, den 9-10 oktober 2018, Umeå.

INGVARPRISET

30 000 kr och SLS 200-årsmedalj i brons

Bo Norrving, professor, Universitetssjukhuset i Lund.

Motivering: Bo Norrvings framgångsrika karriär spänner över de senaste decenniernas fantastiska framsteg inom strokevården. Bo var pionjär för införandet av undersökning av kärltrådet vid cerebrovaskulär sjukdom med ultraljud. Han är vidare känd för sina arbeten om småkärlssjukdom, stroke i bakre skallgropen och stroke hos unga.

TAGE SJÖGREN'S PRIS

75 000 kr

Elna-Marie Larsson, Radiologiska avdelningen, Akademiska sjukhuset, Uppsala.

Motivering: För att på ett unikt sätt ha kombinerat neuroradiologiska frågeställningar med användande av moderna imaging-metoder. Resultaten har lett till stora diagnostiska förbättringar och behandlingsresultat för patienter inom ett brett spektrum av sjukdomar inom nervsystemet. Forskningen är i den internationella forskningsfronten och har lett till ett stort antal publikationer och disputationer.

HIPPOKRATESPRISET

10 000 kr och Clarence Blomqvist medalj i silver

Anna Sarkadi, specialistläkare och professor i socialmedicin.

Motivering: "Anna Sarkadis läkargärning är ett föredöme i hur professionsetik uttrycks från det enskilda patientmötet till övergripande samhällsåtgärder".

INGA SANDEBORGS PRIS

125 000 kr

Priset delas av två forskare: **Mia Kivipelto**, professor, klinisk geriatrisk epidemiologi vid Institutionen för neurobiologi, vårdvetenskap och samhälle, Karolinska Institutet.

Mia Kivipelto belönas: "För hennes högst betydande forskning kring riskfaktorer för utveckling av Alzheimers sjukdom och för hennes banbrytande studier av hur förändrade levnadsvanor kan påverka risken att utveckla sjukdomen."

Martin Ingelsson, professor, Institutionen för folkhälso- och vårdvetenskap, Rudbecklaboratoriet, Uppsala.

Martin Ingelsson belönas: "För hans internationellt uppmärksammade forskning där han mycket framgångsrikt kombinerar kliniska och prekliniska studier för en ökad förståelse av Alzheimers sjukdom".

BENGT WINBLADS PRIS

150 000 kr

Lars Tjernberg, docent, Karolinska Institutet och Sektionen för neurogeriatrik, Karolinska Universitetssjukhuset Huddinge.

Motivering: Lars Tjernberg får det nyinstittade priset för sina studier kring de bakomliggande molekylära mekanismerna för Alzheimers sjukdom. Ansamlingen av amyloida plack i hjärnan är sannolikt centrala i sjukdomsutvecklingen. Pristagaren har under många år på ett systematiskt sätt studerat amyloida plack och deras uppbyggnad samt de proteiner som ingår i denna process, vilket gett kunskap som är viktig för förståelsen av sjukdomsmekanismer och för utvecklingen av nya läkemedel.

ÅRETS TRANSLATIONELLA FORSKNINGSPRIS

100 000 kr

Anna J. Henningsson, medicinsk chef, överläkare och docent vid Mikrobiologilaboratoriet, Länssjukhuset Ryhov i Jönköping.

För ansökan: "Immunrespons vid borrelia-infektion – betydelse för patogenes och sjukdomsförlopp".

SÖDERBERGSKA PRISET I MEDICIN

1 miljon kronor

Markus Heilig, professor i psykiatri vid Linköpings universitet, belönades med Söderbergiska priset i medicin för viktiga forskningsinsatser för förståelsen av affektiva sjukdomar och alkoholism. Priset delas ut av Torsten Söderbergs Stiftelse, vartannat år i medicin i samarbete med SLS, vartannat år i ekonomi eller rättsvetenskap i samarbete med Kungl. Vetenskapsakademien. Priseremonin ägde rum den 28 maj 2018 på Svenska Läkaresällskapet.

Foto: Peter Holgersson, LiU

För läkare med hög kompetens genom hela yrkeslivet

SLS främjar och bevakar förutsättningar för läkares utbildning från grundutbildning till fortbildning med utgångspunkt från samhällets och patienternas behov. Läkaryrket ställer krav på kontinuerlig kompetensutveckling från första dagen på universitetets läkarprogram fram till den sista aktiva arbetsdagen. Det utbildningspolitiska arbetet sker främst i SLS delegation för utbildning. Inom verksamhetsområdet för utbildning ligger även programkommittén, asylprojektet och Kandidat- och underläkarföreningen.

DELEGATIONEN FÖR UTBILDNING

Delegationen främjar utvecklingen inom samtliga faser av medicinsk utbildning från grundutbildning, via specialiseringstjänstgöring till fortbildning (kontinuerlig professionell utveckling). Delegationen ska på eget initiativ, eller på uppdrag av SLS fullmäktige eller nämnd följa, bereda och ge nämnden råd och upplysningar i utbildningsfrågor med utgångspunkt från samhällets och patienternas behov.

Aktiviteter

GRUNDUTBILDNING

Under året har Utbildningsdelegationen följt Utbildningsdepartementets beredning av förslaget om en 6-årig grundutbildning. SLS har ingått i en referensgrupp, och i övrigt verkat för att förslaget ska genomföras, bland annat med en debattartikel i Altinget i februari 2018. Under hösten 2018 lade Utbildningsdepartementet fram promemorian "En sexårig utbildning för läkarexamen", som byggde vidare på förslagen i "För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning" (SOU 2013:15). SLS ställde sig i remissvaret positivt till promemorians huvudsakliga innehåll och skickade med specifika synpunkter från SLS sektioner.

BASTJÄNSTGÖRING

Under året har delegationen även bevakat Socialdepartementets fortsatta beredning av förslaget om en bastjänstgöring. SLS var positivt i sitt remissvar. Regeringen lade i juni 2018 propositionen "Bastjänstgöring för läkare", som beslutades av riksdagen i november.

Därefter har SLS haft kontakter med Socialstyrelsen som nu ska ta fram föreskrifter för bastjänstgöringen. Socialstyrelsens ST-råd, där SLS har en plast, kommer sannolikt involveras i arbetet.

LÄKARES FORTBILDNING

SLS har presenterat sin hållning i frågan om fortbildning i ett policydokument: "Läkares fortbildning - en del av det yrkeslivslånga lärandet". Under året har implementeringen fortsatt och man har framförallt följt arbetet i SFAMs fortbildningsråd och SFAIs fortbildningsgrupp. Under våren bjöd delegationen in Anna Starbrink, Liberalernas hälso- och sjukvårdslandstingsråd, till ett möte för att diskutera former för läkares fortbildning. I november publicerades en debattartikel om fortbildning i Svenska Dagbladet som SLS nämnd stod bakom: "Dags att skärpa ansvaret för läkares kontinuerliga fortbildning för patienternas och samhällets bästa!"

FILM #4 KOMPETENSUTVECKLING

Fortbildning av läkare är en fråga som debatterats flitigt genom åren. Trots detta saknas än i dag en formell reglering av fortbildning efter uppnådd specialistkompetens. För att patienterna ska få den bästa möjliga medicinska vård och behandling måste läkaren som möter patienten vara uppdaterad. Omständigheter där det saknas förutsättningar för fortbildning och där fortbildning inte bedrivs, är oacceptabelt anser SLS. I film #4 Kompetensutveckling möter vi SLS tidigare ordförande Stefan Lindgren, som lyfter vikten av kontinuerlig kompetensutveckling genom hela yrkeslivet. Se filmen och ta del av idéprogrammet i sin helhet på kampanjsidan sls.se/lakarhjalp.

CERTIFIERAD SUBSPECIALISERING INOM RADIOLOGI

Utbildningsdelegationen har en procedur för certifiering med Seldingersällskapet för interventionell radiologi. En målbeskrivning är framtagen och samarbetet med certifieringen togs i bruk i februari 2017. Totalt har 38 personer certifierats.

MÖTEN

- 22 mars: Deltog med en programpunkt på SLS eHälsodag "Vilken utbildning i eHälsa ska läkarstudenterna ha?"
- 13 april: Arrangerade en workshop om fortbildning på ÖNH-dagarna i Linköping.
- 5 september: Medverkade i ett symposium om fortbildning på Framtidens Specialistläkare (FSL) i Malmö: "Hur ser fortbildningen ut när du blivit specialist?"
- 18 september: Arrangerade en workshop om den nya läkarutbildning, BT och det livslånga lärandet på Röntgenveckan i Örebro.
- 4-5 oktober: Deltog i det Nordiska utbildarmötet i Helsingfors där man bl.a. diskuterade läkarförsörjningen i Norden och fortbildning.
- 27 november: Delegationen hade sitt årliga informationsmöte med SLFs Utbildnings- och forskningsdelegation på Läkarförbundet.
- 3-5 december: Arrangerade seminarium om fortbildning/CPD på ett möte i London som SFAM hade arrangerat.

PÅVERKANSARBETE

- "Dags att skärpa ansvaret för läkares kontinuerliga fortbildning för patienternas och samhällets bästa!" Svenska Dagbladet 2018-11-20
- Beredning av remissvaret: Ds 2017:56 "Bastjänstgöring för läkare"
- Beredning av remissvaret: "En sexårig utbildning för läkarexamen"

Mål

Läkare med hög kompetens genom hela yrkeslivet, genom

- en grundutbildning som leder fram till den kompetens (bekräftad med legitimation) som behövs för anställning som läkare, i Sverige eller utomlands,
- en ST som även fortsättningsvis bygger på tjänstgöring under handledning på sådant sätt att läkarna får systematisk träning i att ta eget ansvar för sin fortsatta kompetensutveckling som specialist,

- ett system som säkerställer att alla läkare fortlöpande vidareutvecklar erforderliga kompetenser för arbetsuppgifter de ställs inför.

Professionen är i högre utsträckning involverad i uppdraget att pröva uppnådd kompetens och utfärdande av specialistbevis.

SLS fortbildningsmodell är implementerad och känd.

För bättre mottagande och integration av asylsökande läkare

ASYLPROJEKTET

Svenska Läkaresällskapet startade i september 2017 ett program för asylsökande läkare från land utanför EU. Programmet har pågått från hösten 2017 till och med hösten 2018. Det omfattade intensiv- undervisning i svenska och översiktlig undervisning i teoretisk och praktisk medicin för läkare med examen från tredje land. Undervisningen bedrevs på heltid under 12 månader och syftade till att göra det möjligt för deltagarna att klara av de prov som Socialstyrelsen anordnar för erhållande av svensk legitimation som läkare. Undervisningen motverkar passivisering genom att fordra ett aktivt deltagande och erbjuda en snabb möjlighet till kontakter med svenska kollegor, kvalificerat arbete efter erhållen legitimation och etablering i det svenska samhället.

BAKGRUND

Sverige har idag en betydande brist på läkare. Erfarenheten visar att i frånvaro av aktiv hjälp till asylsökande läkare tar det mellan 5-7 år innan de erhåller legitimation, till stor nackdel, passivisering och vända för individerna samt till stor kostnad för samhället. Beräkningar visar att det kostar c:a 3.5 milj kr att utbilda en läkare vid svensk medicinsk fakultet medan kostnaden för undervisning av en person med utländsk läkarexamen uppgår till c:a 300 000 kr. Beräkningar av Riksrevisionsverket visar att varje månad som tiden till erhållande av legitimation kan förkortas medför en ekonomisk vinst för samhället om 42 000 kr. Vinsten för både individerna och för samhället är således mycket stora om en förkortad tid till legitimation kan uppnås.

TIDIGARE ERFARENHETER

Programmet bygger på positiva erfarenheter som erhållits i ett pilotprojekt, som pågått under tiden april 2016 till april 2017. Redan innan de 12 månadernas program var avslutat hade alla 9 deltagare erhållit intyg från

Södertörns högskola att de har kunskaper i svenska motsvarande C1, det vill säga den nivå som Socialstyrelsen kräver för legitimation.

FINANSIERING

Programmet stöds fullt ut av statliga medel, dels genom ett anslag från Socialdepartementet genom beslut av regeringen, dels genom medel som regeringen ställt till Länsstyrelsens i Stockholm förfogande för tidiga insatser för asylsökande (TIA medel). I september 2018 beviljades ett nytt anslag från Länsstyrelsen om närmare 250 000 kr för att möjliggöra planering för en ny kurs till hösten 2019.

KURSDELTAGARE

Vid utbildningsprogrammets början bestod gruppen av 19 personer med läkarexamen från tredje land som nyligen kommit till Sverige. Deltagarna kom från Turkiet, Iran, Irak, Syrien och Afghanistan. Tre av deltagarna lämnade dock kursen under programmets gång och det var 16 som slutförde utbildningen.

Aktiviteter

Det medicinska anpassningsprogrammet inleddes i januari 2018 och pågick hela våren. Under sommaren har deltagarna auskulterat på olika läkarmottagningar och vårdcentraler. Under hösten 2018 har deltagarna förberett sig för kunskapsprovet, fortsatt inläring av svenska eller hittat anställningar inom sjukvården som läkarassistent eller undersköterska. Två elever har gått vidare till praktisk läkartjänstgöring, en har klarat både det praktiska och det teoretiska provet och ytterligare fyra har klarat det teoretiska provet.

Under hösten har planeringen för en ny kurs varit i full gång. Projektgruppen har bland annat rest till Frankfurt och besökt Berami Akademie och fått insikt i hur delstaten Hessen anordnar undervisning i språk och medicin och genomför kunskapskontroll för asylsökande läkare från länder utanför EU. En utredning har också genomförts av en arbetsgrupp vid Södertörns högskola angående möjligheter till distansundervisning i svenska. Resultatet visar att en kombination av distans- och campusbaserad undervisning kan vara lämplig för utländska läkare.

Svenska Läkaresällskapet har också tillsammans med Länsstyrelsen och andra intressenter medverkat i en konferens om vägen till arbete och legitimation för hälso- och sjukvårdspersonal utbildad utanför EU/EES. Konferensen ägde rum den 6 november 2018 i SLS hus och vände sig i första hand till politiker och sakkunniga med syftet att verka för en förbättrad struktur för att korta ledtider till arbete för asylsökande och nyanlända, och därmed påskynda en arbetsmarknadsetablering inom yrken där det i dagsläget råder brist på utbildad arbetskraft.

För en gemensam röst ur ett yngreläkarperspektiv

KANDIDAT- OCH UNDERLÄKARFÖRENINGEN

Kandidat- och underläkarföreningen (KUF) är SLS yngreläkarförening och vänder sig till läkarstuderande vid svensk medicinsk fakultet, underläkare och AT-läkare. Syftet med föreningen är att erbjuda ett forum för medlemmar med aktiviteter som främjar utbildning, vetenskap och etik. Föreningen ska vara en aktiv röst för studenter och underläkare på lokal och nationell nivå. KUF ska både bidra till att stärka SLS och dra nytta av dess styrkor, samt representera medlemmarnas intressen i SLS delegationer och kommittéer.

Aktiviteter

Fyra fokusområden under 2018

1. Organisation och sjukvårdsstyrning
2. Medicinska forskningens roll under utbildningen och i samhället
3. Kvalitet och bredd i läkarutbildning och allmäntjänstgöring
4. Global hälsa
5. eHälsa

KUF har haft en omfattande verksamhet under 2018. Föreningen har organiserat ett antal föreläsningar, seminarier och workshops på nationell och lokal nivå runt om i landet som exempelvis suturkvällar, föreläsningar, flera av dem tvärvetenskapliga och vissa i samarbete med lokala läkarföreningar.

ORGANISATION & STYRNING

I september arrangerades en välbesökt paneldebatt om sjukvårdsstyrning i samarbete med Institutionen för folkhälsovetenskap, Karolinska Institutet. Under debatten deltog läkarstuderanter som fick möjlighet att ställa frågor till en panel av landstingspolitiker, forskare och företrädare för sjukvårdsförvaltningen.

GLOBAL HÄLSA

Under oktober månad arrangerades "Global Health Week". Fyra studieorter deltog och 20 event genomfördes såsom föreläsningar, workshops och filmvisningar. I april genomfördes konferensen "The Swedish Global Health Research Conference 2018" som arrangerades av SLS kommitté för global hälsa i samarbete med KUF.

Konferensen ägde rum på Karolinska Institutet och samlade runt 550 personer från hela världen – forskare och studenter samt världsledande experter och regeringsföreträdare. Konferensen genererade konkreta förslag på hur forskning inom global hälsa kan bidra till målen i Agenda 2030. Konferensen avslutades med Global Health Night- ett studentlett evenemang där rapporten "Global Hälsa - en praktisk guide" lanserades.

MÖTEN OCH SAMARBETEN

KUF har representerat läkarstuderanter och underläkare i flera delegationer och kommittéer, deltagit i arbetet med SLS programverksamhet samt deltagit i arbetsgruppen för en stärkt interndemokrati. KUF har deltagit i Patientsäkerhetskonferensen och seminarium om patientmedverkan samt varit aktiva i nätverket "Sveriges Hälso- och Sjukvårdsstudenter", som driver gemensamma frågor tillsammans med representanter från en andra vårdutbildning.

Under året har KUF börjat arbeta med hur man ska göra föreningen till en naturlig del av läkarstudenters och underläkares liv och därmed främja medlemskap i SLS. Inom ramen för detta har informationsmaterial som roll-up och broschyr tagits fram, vilket används vid events för att öka synligheten. Fokus har även legat på lokal verksamhet med ett nytt mentorssystem till lokalortsrepresentanterna för att stödja deras viktiga arbete.

PÅVERKANSARBETE

Under året har KUF varit aktiva i debatten genom bland annat fyra publicerade debattartiklar: "Öka patientsäkerheten – ordna fler AT-platser" Göteborgs-Posten 2018-05-17, "Att bemanna sjukvården med ännu inte färdigutbildade läkare drabbar patienterna" Sydsvenskan 2018-06-05, "Fokusera på systemfelen i stället" Dagens Medicin 2018-10-04 och "Antalet AT-platser bör utökas" Dagens Medicin 2018-12-04.

KUF har även besvarat remiss Ds 2017:56 Bastjänstgöring för läkare.

ÅRETS ASKLEPIOSPRISTAGARE

KUF delar årligen ut Asklepiospriset för bästa projektarbete (10 000 kr) samt bästa vetenskapliga artikel (15 000 kr).

Edith Svensson, läkarstudent och doktorand vid Lunds Universitet

För bästa vetenskapliga artikel: "Tumor Necrosis Factor Receptor 1 and 2 Are Associated With Risk of Intracerebral Hemorrhage".

Motivering: "Edith har skrivit en väl detaljerad och strukturerad artikel som demonstrerar både en god kunskap om och förståelse för forskningsområdet. Hon presenterar skickligt sina resultat och hantlar alla delar av studien på en hög nivå. Hennes arbete om Tumor necrosis factor 1 och 2 och deras association med intracerebral blödning visar på en stor vetenskaplig potential och behandlar ett komplext ämne på ett mycket intressant sätt."

Mahta Memar, läkarstudent och leg. sjuksköterska, Karolinska Institutet

För bästa projektarbete: "Long-term survival ratio in patients after in hospital cardiac arrest"

Motivering: "Matha har framgångsrikt behandlat och undersökt ett ytterst relevant kliniskt arbete om långtidsöverlevnaden efter hjärtstopp. Hon behandlar en mängd av de variabler som bygger upp sjukdomspanoramats komplexa bild på ett tydligt och strukturerat sätt. Projektarbetet visar på en god ämneskunskap, är lättförståeligt och ger en överskådlig bild av det aktuella inom forskningsfältet".

Mål

Öka antalet medlemmar i föreningen genom att synliggöra och kommunicera värdet av medlemskap, att aktivt delta i SLS Nämnd samt de delegationer och kommittéer där föreningen finns representerad, och att driva ett effektivt och professioniserat styrelsearbete.

SLS programverksamhet 2018

The Swedish Global Health Research Conference

SLS programkommitté har det strategiska ansvaret för den samlade mötesverksamheten. Med ett helhetsgrepp över aktiviteterna uppnås synergieffekter och mötesverksamheten, med dess breda program-innehåll, länkas tydligt till SLS kärnverksamhet och mål.

SLS PROGRAMKOMMITTÉ

Under 2018 har Programkommittén haft ett särskilt fokus på att utveckla mötesverksamheten i SLS regi genom en medlemsenkät och en egen översyn av aktuellt samt framtida programutbud. Medlemmarnas önskemål om fortbildningsaktiviteter, kurser och kongresser över specialistgränserna – baserade på SLS kärnområden – vetenskap, utbildning, etik och kvalitet – spridda över hela landet – ligger till grund för det fortsatta arbetet. Under 2019 kommer ett nytt och uppdaterat programkoncept att presenteras.

Under kongressen Framtidens Specialistläkare arrangerade SLS ett stort antal program med tydlig koppling till SLS kärnvärden för att synliggöra deras betydelse för en personcentrerad hälso- och sjukvård av hög kvalitet.

SLS I ALMEDALEN

SLS var på plats för diskutera och delta i den hälso- och sjukvårdspolitiska debatten och arrangerade fyra program.

Hur står det till med patient-läkarmötet i dagens hälso- och sjukvård?

Medverkande: Mikael Sandlund, ordförande SLS etikdelegation, Ammi Hommel, ordförande, Svensk sjuksköterskeförening, Ingemar Engström, professor barn- och ungdomspsykiatri, Region Örebro län. samt moderator Britt Skogseid, SLS ordförande.

Kan Hippokratesrevision säkerställa vård efter behov?

Medverkande: Niklas Ekerstad, ordförande SLS arbetsgrupp, Stella Cizinsky, verksamhetschef, Hjärtlungkliniken, Universitetssjukhuset i Örebro samt moderator Britt Skogseid, SLS ordförande.

Den hälsosamma staden – möjligheter och hot för god och jämlik hälsa lokalt och globalt?

Medverkande: Anna Kiessling, projektledare för SLS Levnadsvaneprojekt, Johan Carlson, generaldirektör, Folkhälsomyndigheten, Hans Karlsson, chef för avdelningen för vård och omsorg, SKL, Anna Gutniak, specialist i allmänmedicin, Svensk förening för ungdomsmedicin, Emma Henriksson, digital- och hållbarhetschef, Atrium Ljungberg, Alexander Stähle, teknisk doktor i stadsbyggnad KTH, Alf Karlsson, statssekreterare hos bostads- och digitaliseringsminister Peter Eriksson, Näringsdepartementet, Regeringskansliet, Ole Petter Ottersen, rektor, Karolinska Institutet samt moderator Tobias Alfvén, SLS vice ordförande.

Nära vård – resursöverföringen en knäckfråga!

Medverkande: Anders Henriksson, 1:e vice ordförande, SKL, Anna Nergårdh, regeringens särskilda utredare, Ingmarie Skoglund, specialist allmänmedicin, ledamot Svenska Läkaresällskapets nämnd, Håkan Wittgren, förvaltningsdirektör, Västmanlands sjukhus samt moderator Stefan Lindgren, SLS tidigare ordförande.

Debatter, möten, symposier och seminarier

Under 2018 har SLS arrangerat och medverkat i runt 50 programpunkter spridda över landet.

23/1	Sektionsmedlemsfrågan	3-4/7	SLS program i Almedalen (arrangerade 4 debatter)
24/1	Alla barns rätt till rörelserikedom	4-7/9	Framtidens Specialistläkare (deltog med program)
25/1	Workshop 3: The role of research and development in shaping tomorrow's health care	11/9	Värdebaserad vård
5/2	Preventionsdag: Hälsofrämjande för äldre	18/9	Drogernas kulturhistoria
6/2	2017 års Hippokratespristagarens föreläsning: Medicin och humaniora - en löftesrik förbindelse	20/9	Röntgenveckan i Örebro (deltog med programpunkten: "Utbildning under läkarkarriären")
13/2	Lämplig styrning av hälso- och sjukvården	25/9	Konst & Läkekunst: Dofterna styr
20/2	Konst & Läkekunst: Läkarrollen i litteraturen	2/10	Nobelpristagarna presenteras
6/3	Konst & Läkekunst: Vänster eller höger om? Hänthetens betydelse i konst, kultur och evolutionsbiologi	8-14/10	Global Health Week
13/3	Jämställdhet, en fråga om medicin, politik och mänskliga rättigheter	9/10	Invigning av Karolina Widerströmsalen
20/3	Professionsansvar – det viktiga patientläkarmötet!	16/10	Konst & Läkekunst: Franz Berwalds två ledmotiv – musik och ortopedi
22/3	SLS eHälsodag	6/11	Vad innebär ett migrationsperspektiv inom hälso- och sjukvården?
10/4	Konst & Läkekunst: Spanska sjukans historia	6/11	Vägen till arbete och legitimation för hälso- och sjukvårdspersonal utbildad utanför EU/EES i samarbete med Länsstyrelsen
17/4	Mindfulness	13/11	Nationell konferens om sjukskrivning, rehabilitering och försäkringsmedicin
17/4	Workshop om brukarmedverkan	13/11	SLS årshögtid
18-19/4	BZ 98: The Swedish Global Health Research Conference	16/11	SLS och Sifs gemensamma Etikdag 2018
19/4	Global Health Night	20/11	Konst & Läkekunst Jubileumsprogram nr 200: Doktorn som entertainer
24/4	Lennander-föreläsning: Förbättrad återhämtning efter livmoderoperation	27/11	Triagering via nätet baserat på patientinmatade uppgifter – erfarenheter och evidens
26/4	Translationellt forskningssymposium om immuno-psykiatri	4/12	Sjukdom och arbetsförmåga
23-25/5	BZ 96: Diabetes and the cardiovascular risk challenge	11/12	Julföredrag med Jonas Ludvigsson: Mellan pest och kolera samt utdelning av Asklepiospriset

För en hög etisk medvetenhet i hälso- och sjukvården

SLS arbetar för en hög etisk medvetenhet inom hälso- och sjukvården. Många medicinskt etiska grundfrågor är av närmast tidlös art, som respekten för patientens autonomi och integritet samt kravet att upprätthålla rättvisa. Men eftersom läkarens verksamhet är en del av ett föränderligt samhälle uppstår hela tiden nya utmaningar och behov av avvägningar. Utvecklingen kräver en hög grad av etisk medvetenhet hos alla läkare för att inte viktiga värden ska gå förlorade.

DELEGATIONEN FÖR MEDICINSK ETIK

Det etiska arbetet inom SLS bedrivs främst i delegationen för medicinsk etik. Delegationen har haft sex sammanträden, varav ett internat under året. Läkarp professionalism är ett tema som delegationen arbetat med under året och som diskuterats vid olika fortbildningsdagar.

Aktiviteter

ETIKDAG OM LÄKARES PROFESSIONALITET

Resultatet från den enkätundersökning om vilka egenskaper som kännetecknar en god läkare som genomfördes 2017 fördjupades i diskussioner på 2018 års Etikdag: "Är du lämplig som läkare?" som ägde rum den 16 november i samarbete med Läkarförbundet. Dagen handlade om makt, hierarki och ansvar. Vad är god professionalitet? Har man förutsättningar att vara en ansvarsfull läkare i dagens system?

WORKSHOP OM LÄKARPROFESSION – MEDICINSK ETIK

Delegationen var med och arrangerade programpunkt under kongressen Framtidens specialistläkare som var uppskattad och välbesökt. Deltagarna inbjöds till en workshop runt temat läkarprofession – medicinsk etik. Vad innebär en profession? Vad håller samman läkarprofessionen? Vilka värden är viktiga och hur kan vi som professionen försvara dem när de hotas?

2018 ÅRS HIPPOKRATESPRISTAGARE

SLS etikpris, Hippokratespriset, tilldelas läkare som har en etisk medvetenhet, är kliniskt verksamma och aktiva i undervisning samt är en förebild för kollegor, medarbetare och studenter. 2018 års mottagare av Hippokratespriset var Anna Sarkadi som är specialistläkare och professor i socialmedicin. Av prismotiveringen framgår att Anna Sarkadis "läkargärning är ett föredöme i hur professionsetik uttrycks från det enskilda patientmötet till övergripande samhällsåtgärder".

PÅVERKSANSARBETE

#utantystnadsplikt

I början av året samlades 10 400 kvinnliga och icke-binära läkare och läkarstudenter under uppropet #utantystnadsplikt som publicerades i Svenska Dagbladet. SLS etikdelegation stöttade uppropet. Det är en fråga om professionell etik, och hur en klok och god kollega förhåller sig respektfullt gentemot alla sina medmänniskor.

Rätt till vård-Initiativet

SLS anser att ingen ska vägras vård i Sverige. I mars ställde sig SLS bakom Rätt till vård-Initiativet tillsammans med 30 andra vårdorganisationer. Vården till papperslösa och EU-migranter präglas av stora skillnader vad gäller kunskap om lagstiftningen och dess tillämpning. Människor med tydliga vårdbehov blir alltjämt nekade behandling som de har rätt till. Detta är oförenligt med all grundläggande vårdetik och oacceptabelt i en rättsstat.

Vård efter behov

I en debattartikel publicerad i Dagens Samhälle i mars pläderade SLS för en vård efter behov istället för fler skärpta vårdgarantier. I juni gick SLS ut och varnade för risken att läkare fattar förhastade beslut om att inte erbjuda patienter potentiellt livräddande behandling på grund av osäkerhet om patientens prognos eller risker för bestående funktionsnedsättningar efter behandling. Detta med anledning av nyhetsrapporteringen kring behandlingsbegränsningar. Prognosbedömning är ofta vanskligt och en utomstående kan sällan bedöma en annan människas subjektiva livskvalitet på ett tillförlitligt sätt. Beslut om att begränsa medicinska insatser får därför inte fattas som oreflekterade rutinbeslut vid inskrivning eller snabbt per telefon.

Koordineringsinsatser till sjukskrivna patienter

I en debattartikel i Dagens Samhälle i september framförde SLS oro över att regeringen vill införa lagstadgad skyldighet för landstingen att erbjuda koordineringsinsatser till sjukskrivna patienter som har särskilt behov av individuellt stöd. Förslaget verkar harmlöst, men innebär urholkning av den lagstadgade prioriteringsplattformen och medför ökad detaljstyrning av vården.

Medicinsk åldersbedömning

Enligt SLS råder det oklarhet om de i Sverige tillämpade metoderna för medicinsk åldersbedömning är vetenskapligt sounda, om de medger tillräcklig precision, och om felmarginaler/risken för felbedömning är känd. I en skrivelse till generaldirektören för Rättsmedicinalverket i december har SLS efterlyst en oberoende vetenskaplig granskning som bör inkludera internationell expertis inom medicinska åldersbedömningar. SLS har även erbjudit sin hjälp i granskningen.

Etikarbetsgrupper i vården

Ordförande i SLS Etikdelegation publicerade tillsammans med Läkarförbundet en debattartikel i Läkartidningen i slutet av december om tips som kan stärka lokala etikarbetsgrupper i vården.

Medverkan i expertgrupper

Ordförande Mikael Sandlund har deltagit i Smer (Statens medicinsketiska råd) och Socialstyrelsens etiska råd samt i andra seminarier och etikdagar på olika platser i landet.

Mål

Öka läkares förutsättningar för att fatta etiskt underbyggda medicinska beslut i en föränderlig värld.

För en patientorienterad och behovsstyrd hälso- och sjukvård

SLS arbetar för att främja kvalitet och utveckling inom hälso- och sjukvården med frågor som rör hälso- och sjukvårdens styrning, organisation och övergripande med kvalitets- och säkerhetsfrågor. Verksamhetsområdet omfattar även prevention, folkhälsa och global hälsa.

A. STYRNING, ORGANISATION OCH ÖVERGRIPANDE KVALITETS- OCH SÄKERHETSFRÅGOR

Arbetet bedrivs av nämnden, delegationen för medicinsk kvalitet och i kommittéerna för medicinsk kvalitet, säker vård, läkemedelsfrågor, eHälsa och medicinsk språkvård. Arbetet syftar till att förändra styrningen så att den bidrar till utvecklingen av god vård med utgångspunkt från patientmötet och med tillit till det professionella ansvaret samt ger stöd för medicinska prioriteringar.

DELEGATIONEN FÖR MEDICINSK KVALITET

Delegationen för medicinsk kvalitet beslutades av fullmäktige 2017, och startade sitt arbete under 2018. Fullmäktige i maj 2018 utsåg tidigare tillförordnad ordförande till delegationens ordförande. Nämnden beslutade om ledamöter i delegationen i juni 2018. Därtill har ett urval sektioner inbjudits nominera ledamöter och ett antal ledamöter har adjungerats, bland annat har kommittéerna för medicinsk kvalitet, säker vård, läkemedelsfrågor samt eHälsa inbjudits adjungera ledamöter. Delegationen hade ett uppstartsmöte i juni och har därefter haft två protokollförda möten under hösten 2018. Delegationen har gått igenom direktivet, tagit del av kommittéernas planerade verksamhet och tagit fram en verksamhetsplan inför 2019. Delegationen har sett dialogen med kommittéerna som en viktigt uppgift för att samordna och hitta synergieffekter.

Delegationens ordförande är medlem i arbetsgruppen för Nationell plattform för förbättringskunskap och var med och samarrangerade sommardialogen 2018. Delegationen arrangerade seminarier tillsammans med Sveriges hälso- och sjukvårdsstudenter och SKL på Patientsäkerhetskonferensen. Delegationens ordförande träffade även Patientskadenämnden i Stockholms läns landsting.

Aktiviteter

Under det gångna verksamhetsåret har en bred verksamhet bedrivits i nämnden, den nya delegationen och de fem kommittéer som ligger under verksamhetsområdet, för att verka för det övergripande målet om en patientorienterad och behovsstyrd hälso- och sjukvård av hög kvalitet, baserad på etiska principer och utformad på vetenskapliga och professionella grunder.

PROFESSIONSBASERAD KVALITETSREVISION

Arbetet för professionsbaserad kvalitetsrevision har fortsatt i den arbetsgrupp som tillsattes efter fullmäktige 2016. Arbetsgruppen har under 2018 tagit fram och prövat en revisionsmodell i några pilotförsök. Resultatet framgår bland annat av rapporten Medicinsk revision av hjärtlungkliniken Örebro universitetssjukhus (SLS 2018).

STÄRKT PRIMÄRVÅRD

Arbetsgruppen för en stärkt primärvård som också tillsattes efter fullmäktige 2016, överlämnade sin rapport "Stärk primärvården!" under sommaren 2018 till SLS nämnd. Nämnden skickade under december ut rapporten på remiss till sektionerna och beslutar under våren 2019 hur SLS fortsatt ska verka för en stärkt primärvård. Nämnden gav också de fyra delegationerna i uppdrag att direkt arbeta vidare utifrån vissa av förslagen i rapporten. I Almedalen 2018 hölls ett välbesökt seminarium med rubriken "Nära vård – resursöverföringen en knäckfråga". Arbetsgruppens rapport offentliggjordes i anslutning till seminariet. SLS har också fortsatt varit representerade i en referensgrupp till den statliga utredningen "Samordnad utveckling för god och nära vård" (Dir 2017:24). SLS lämnade under hösten 2018 remissvar på utredningens andra delbetänkande "God och nära vård en primärvårdsreform" (SOU 2018:39).

FILM #6 VÅRD NÄRA BEFOLKNINGEN

En vård nära befolkningen med allmänmedicinen som bas är en stor och nödvändig förändring för att möta framtidens behov av kontinuitet och samordning. Genom att tillgodose den friska befolkningens tillfälliga behov av hälso- och sjukvård på ett effektivt sätt i den nära vården kan nödvändiga

resurser fördelas till patienter med långvariga och komplexa sjukdomstillstånd med större behov av fysiska möten, kontinuitet och samordning. I film #6 Vård nära befolkningen möter vi SLS tidigare ordförande Stefan Lindgren, som lyfter vikten av att allmänmedicinen behöver förstärkas. Se filmen och ta del av idéprogrammet i sin helhet på kampanjsidan sls.se/lakarhjalp.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDENS STYRNING

Nämnden har under 2018 fortsatt engagerat sig i styrning och organisation av hälso- och sjukvården. Under våren 2018 hölls en tisdagsdebatt på temat Lämplig styrning av hälso- och sjukvården. SLS skrev en replik i DN "Värdebaserad vård ger fel prioriteringar" efter att företrädare för Boston Consulting Group (BCG) försvarat sin roll i NKS-projektet och styrmodellen värdebaserad vård. SLS har medverkat i en referensgrupp till Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU:s) uppdrag att kartlägga kunskapsläget kring styrmodellen värdebaserad vård. SBU presenterade rapporten "Värdebaserad vård – kartläggning av kunskapsläget" i maj 2018. I september hölls tisdagsdebatten "Värdebaserad vård - hur ser kunskapsläget ut?"

Mål

A. Styrning, organisation och övergripande kvalitets- och säkerhetsfrågor

En patientorienterad och behovsstyrd hälso- och sjukvård av hög kvalitet, baserad på etiska principer och utformad på vetenskapliga och professionella grunder.

Delmål: En professionsstyrd kvalitetsutveckling.

Delmål: Stärkt första linjens sjukvård.

Delmål: Universitetssjukvården är nav för kunskapsutvecklingen.

Delmål: Minskat antal vårdskador genom hög medvetenhet och kunskap om patientsäkerhet.

Delmål: Säker läkemedelsanvändning

Delmål: Digitala stöd för god vård, utformade tillsammans med användarna.

En välfungerande och utbyggd
primärvård har goda förutsättningar
att bidra till en jämlik vård.

KUNSKAPSSTYRNING

Under hösten 2018 skickade nämnden en skrivelse till ledningen för regionernas kunskapsstyrningsorganisation för att understryka vikten av att säkerställa professionernas medverkan i arbetet på alla nivåer, och med ett erbjudande om att bidra kunskap och kompetens på den mer övergripande nivån. Inbjudningar som SLS fått till möten i Nationella Programområden (NPO) har även skickats till berörd sektion.

HÖGSPECIALISERAD VÅRD

SLS har vid två tillfällen under hösten 2018 deltagit i möten med Socialstyrelsen om högspecialiserad vård. Under hösten lämnade SLS remissvar på föreskriften om högspecialiserad vård. Möjlighet att lämna synpunkter på sakkunniga som nominerats av NPO har skickats vidare till berörda sektioner. Under sommaren 2018 gick Svenskt Kirurgiskt Råd tillsammans med Svensk förening för anestesi och intensivvård och SLS ut med ett gemensamt uttalande i debatten avseende nivåstrukturer /centralisering med anledning av SVT's "Dokument inifrån" om utredningsbetänkandet "Träning ger färdighet" (SOU 2015:98).

PERSONCENTRERAD VÅRD

Under året har samarbetet med Svensk sjuksköterskeförening och Dietisternas riksförbundet om personcentrerad vård lett till en skrift som på ett tillgängligt sätt ska beskriva vad som karakteriserar personcentrerad vård och vilken kompetens som förväntas av vårdens professioner för att arbeta personcentrerat. Skriften lanseras under våren 2019.

ARBETET MED SJUKSKRIVNINGÄRENDE

Kopplat till kvalitet är engagemanget i arbetet med sjukskrivningsärenden. Nämnden har deltagit i en samrådsgrupp till Socialdepartementets utredning av funktionen rehabiliteringskoordinator som avslutade sitt arbete under 2018 med departementskrivelsen Ny lag om koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården (Ds 2018:5). SLS avstyrkte ett genomförande av förslaget i sitt remissvar och i debattartikeln "Urholka inte principen att vård ska ges på lika villkor" under hösten i Dagens Samhälle. Arbetet i den statliga utredningen Finansiell samordning mellan hälso- och sjukvård och sjukförsäkring (Dir 201:44), där SLS varit representerade har avslutats. SLS har träffat utredare på Socialstyrelsen om hur beslutsstöd/kunskapsunderlag om sjukskrivning kan utvecklas. Nämnden har fortsatt medverka i Nationellt försäkringsmedicinskt forum.

KUNSKAPSLÖSNINGEN – 17 FÖRSLAG FÖR EN BÄTTRE HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Svenska Läkaresällskapet och Kungl. Vetenskapsakademien har under året tagit fram ett åtgärdsprogram för den framtida universitetssjukvården som ett nav för kunskapsutvecklingen inom den samlade hälso- och sjukvården i landet. I arbetet har representeranter deltagit från hälso- och sjukvård, landsting, universitet, myndigheter, forskningsfinansierare, organisationer och näringsliv. Programmet föreslår bland annat att det behövs en sjukvård som själv utvecklar verksamheten utifrån ny kunskap.

EQUALIS

Svenska Läkaresällskapet är delägare i aktiebolaget Equalis som verkar för patientsäker diagnostik genom rättvisande och jämförbara analysresultat. Equalis verksamhet bygger på extern kvalitetssäkring, utbildning, standardisering och kvalitetsutveckling och erbjuder som ackrediterad arrangör av extern kvalitetssäkring ett hundratal olika kvalitetssäkringsprogram inom laboriemedicin samt inom bild- och funktionsmedicin. Årligen anordnas användarmöten inom varje område, där både deltagare i kvalitetssäkringsprogrammen och andra intresserade inbjuds att delta. Equalis har under året deltagit i kvalitetshöjande projekt, både nationellt och internationellt, och gett ut rekommendationer för harmonisering och kvalitetsförbättring av undersökningsmetoder.

UPPMÄRKSAMHETSINFORMATION I MEDICINSKA JOURNALER

Under hösten 2018 gav Socialstyrelsen i uppdrag till SLS att utreda och ta fram underlag avseende om och i så fall hur blodsmitta och hotbild mot vårdpersonal och medpatienter ska kommuniceras i medicinska journaler. I arbetet med framtagandet av underlaget önskade Socialstyrelsen att förutom läkare, också andra professioner i hälso- och sjukvården skulle vara representerade. Projektledare från SLS var Ingemar Engström, adjungerad professor vid Institutionen för medicinska vetenskaper, Örebro Universitet. Projektet påbörjades i mitten av november 2018 med nyckelpersoner från SLS sektioner samt från andra relevanta professioner såsom sjuksköterskor, barnmorskor, tandläkare och biomedicinska analytiker. Ett antal möten hölls med representanter för närmast berörda sektioner där målsättningen var att samla in argument för respektive emot varningsmärkning i journalen för blodsmitta respektive hotbild. Insamlingfasen i projektet avslutades med en mer omfattande hearing till vilken ett större antal sektioner var inbjudna liksom representanter för andra vårdprofessioner. Underlaget avrapporterades från SLS den 28 februari till Socialstyrelsen för fortsatt utredning av uppmärksamhetsinformation i medicinska journaler på myndigheten. I rapporten presenteras grundläggande medicinska, juridiska och etiska principer som har relevans för dessa frågor. Vidare presenteras de argument såväl för som mot en varningsmärkning som framkommit under utredningen. Rapporten är att betrakta som läkarprofessionens bidrag till det fortsatta utredningsarbetet på Socialstyrelsen.

MEDICINSK KVALITET

Kommittén för medicinsk kvalitet har under året diskuterat dess fortsatta uppdrag. Arbetsuppgifterna ska relatera till de som delegationen för medicinsk kvalitet ska ha och utgöra ett viktigt komplement. Ett mer slutgiltigt beslut i fråga om uppdraget fattas först i januari 2019 och relateras då till delegationen och till nämnden. Kommittén hade under året två fysiska möten och två telefonmöten. Kommittén var medarrangör för ett möte med alla registerhållare för de Nationella kvalitetsregistren i maj 2018. Detta möte hölls i SLS lokaler. Kommittén utökades med effekt vid årsskiftet 2018-19 med en medlem, Bo Norrving, ordförande i registerhållarföreningen. En representant för kommittén deltog vid två tillfällen under hösten i möten med delegationen för medicinsk kvalitet där dess uppdrag och kommitténs uppdrag diskuterades.

SÄKER VÅRD

Kommittén för säker vård driver och arbetar övergripande med frågor som rör kvalitet och säkerhet i vården. Tillsammans med SLS sektioner och delegationer arbetar kommittén med olika aktiviteter för att höja medvetenheten och kunskapen om patientsäkerhetsfrågor. Kommittén utgör även en resurs för expertkunskap i kontakten med departement, myndigheter och andra aktörer.

Under året har kommittén haft fyra möten på SLS samt ett internat. Vid kommitténs internat juni 2018 deltog representanter för Socialstyrelsen för att få kommitténs synpunkter på arbetet med ett mer ändamålsenligt klagomålssystem i hälso- och sjukvården.

Kommittén är en av initiativtagarna till den nationella chefläkarutbildningen som syftar till att tydliggöra och utveckla chefläkarrollen för att förbättra patientsäkerheten i svensk sjukvård. Sammanlagt har över 200 chefläkare gått utbildningen sedan starten 2013. Ett nätverk har bildats och två chefläkardagar anordnades på SLS under 2018. Temat för den första chefläkardagen i mars var läkemedels säkerhet och aktuell svensk forskning inom patientsäkerhetsområdet.

Temat för den andra dagen i september var erfarenheter av det nya sättet att handlägga klagomål på vård samt information från Socialstyrelsen, Läkemedelsverket och IVO.

REPRESENTATION I EXPERTGRUPPER

Kommitténs ordförande deltar i nätverket Samverkan för Säker Vård (SSV), vars deltagare representerar SKL, Vårdföretagarna, LÖF, Kommunal, Sveriges Läkarförbund, Svenska Läkaresällskapet, Vårdförbundet och Svensk sjuksköterskeförening. Kommitténs ordförande har även representerat SLS i Socialdepartementets arbete med att se över vissa delar av Patientsäkerhetslagen avseende Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnds handläggning av behörighetsärenden. Ett möte har hållits på Socialdepartementet under året och utredningen är nu avslutad.

PÅVERKANSARBETE

I början av året gick ordförande ut med ett uttalande med anledning av Socialstyrelsens rapport "Kompetensförsörjning och patientsäkerhet – Hur brister i bemanning och kompetens påverkar patientsäkerheten". Utlokalisering av patienter samt bristande bemanning och kompetens utgör kända risker för och påverkar patientsäkerheten. En medelbeläggning på över 85–90 procent ökar sannolikheten för vårdskador och dödligheten ökar vid beläggning över detta. Många sjukhus har idag en beläggning på uppåt hundra procent. Problem med bemanning och kompetens leder till bristande kommunikation mellan personalen. Även det faktum att beslut som påverkar säkerheten tas av personer på för stort avstånd till personalen påverkar patientsäkerheten och leder till att personalen inte kommer till tals i den utsträckning de borde. Dialogen mellan beslutsfattare och de som ger vården behöver därför förbättras.

LÄKEMEDELSFRÅGOR

Kommittén för läkemedelsfrågor har i uppdrag att bevaka läkemedelsfrågor som är gemensamma för sektionerna och bistå nämnden med bland annat remissyttranden.

PÅVERKANSARBETE

Arbetet i kommittén har huvudsakligen bestått i att samordna svar till remisser inom läkemedelsområdet, eller att ge synpunkter utifrån läkemedelsperspektiv på andra remisser.

Under året har bl a följande remisser besvarats:

- SOU 2017:76 Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel – Delbetänkande av Nya apoteksmarknadsutredningen
- SOU 2018:53 Översyn av maskinell dos, extempore, provningsläkemedel m m
- Förslag till ändring av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd
- HSLF-FS 2016:34 Förslag till ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit
- Förslag till ändring av föreskrifter från Socialstyrelsen om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel (avser naloxon)

Under 2018 har samverkansplattformen ROAr – Roller och ansvar i receptkedjan – mellan Svenska Läkaresällskapet, Sveriges läkarförbund, Sveriges Farmaceuter samt Vårdförbundet etablerats. ROAr har etablerat samverkan med Läkemedelsverket samt eHälsomyndigheten och deltar aktivt framför allt kring regeringsuppdraget till eHälsomyndigheten att förbereda för generisk förskrivning. Bl a har ROAr medverkat till att frågan om entydig förskrivning av utbytesgrupper blivit högprioriterat inom det arbetet.

En gemensam debattartikel "Så kan förvirringen kring utbytta mediciner minskas" från alla yrkesorganisationer med förskrivare publicerades i DN debatt i december och har fått stort gensvar.

Under 2018 beslutade Läkemedelsverket att lägga ned Läkemedelsboken som de övertagit ansvaret för efter apoteksomregleringen. Tilldelade resurser skall enligt Läkemedelsverket istället användas för annat informationsarbete. Svenska Läkaresällskapet har tillsammans med stiftelsen NEPI initierat uppvaktning av Socialdepartementet kring frågan tillsammans med i princip alla berörda professionsorganisationer samt studerandeorganisationer. Uppropet med 21 undertecknande organisationer har senare också publicerats som debattartikel i Dagens Samhälle.

Under året har frågan om betalningsansvar för läkemedel till deltagare i klinisk prövning efter det att prövningen avslutats debatterats. Svenska Läkaresällskapet har i en debattartikel i Dagens Medicin beskrivit hur den viktiga Helsingforsdeklarationen för skydd av deltagare i klinisk prövning inte fullt ut behöver förtydligas i en situation där mycket dyra läkemedel och ofta livslånga behandlingar nu introduceras till små patientgrupper genom kliniska prövningar.

Mycket av arbetet inom nationell läkemedelsstrategi och regionalt inom vården fokuserar på enskilda identifierade problem och eventuella lösningar för dessa. Möjligheter till synergieffekter och samverkan kring gemensamma frågor mellan organisationer riskerar därför att inte identifieras. En viktig aspekt i framtidens vision kring läkemedel är patientens ökade deltagande i vården och behovet av att ha patientfokus som utgångspunkt för utveckling av läkemedelsområdet. En praktisk konsekvens av detta är ett behov att inom SLS formulera tydligare mål med läkemedel utgående från ett patientperspektiv.

eHÄLSA

Kommittén för eHälsa är rådgivande till nämnd, delegationer, fullmäktige och sektioner avseende eHälsa. Kommittén representerar SLS i olika nationella grupperingar vad avser eHälsofrågor och arbetar för att följa och påverka utvecklingen av digitalt stöd i vården i önskvärd inriktning. Kommitténs aktiviteter i olika nationella grupper bidrar till att påverka utformningen av vårdens digitala stöd i linje med SLS kärnvärden. Kommitténs medverkan i media sätter fokus på att hålla ämnet aktuellt och fokusera på möjligheter och inte problem.

Kommittén har under det gångna året arbetat för att:

- Ta vara på det digitala stödets möjligheter och påverka dess utformning genom att medverka i nationella grupper där berörda myndigheter och organisationer ingår. Bl a genom att vara representerad i regeringens och SKLs samordningskansli för eHälsas Nationella råd respektive nätverk för eHälsa.
- Inspirera och informera om planer och goda exempel på digitalt stöd i vården vid den årliga inspirationsdagen om eHälsa tillsammans med SLS och andra grupper samt vid tisdagsmöten.
- Besvara remisser och förfrågningar inom eHälsoområdet
- Omvärldsbevaka och medverka i relevanta konferenser och informationsdagar om eHälsa.
- Verka för utbildning inom eHälsa på såväl grund- som fortbildningsnivå.
- Verka för att professionen ges god möjlighet att delta i utveckling, införande och förvaltning av digitala stöd.
- Sprida goda exempel från framför allt SLS sektioner och sprida SLS uppfattning i media.

MEDVERKAN I EXPERTGRUPPER & MÖTEN

- Socialdepartementets och SKLs Nationella råd förråd för Vision eHälsa 2025 (*Göran Petersson*)
- Nätverket för nationell eHälsa, referensgrupp till eHälso myndighetens samordningskansli för eHälsa. SLS representant sammankallande (*Göran Petersson*)
- Socialstyrelsens eHälsoråd (SLS representerar även Läkarförbundet som informeras) (*Mattias Agestam*)
- Nationella läkemedelsstrategins eHälsogrupp (*Göran Petersson*)
- Styrning för en mer jämlik vård (S 2017:08). Intervjuad och lämnat synpunkter på utredningen av utredaren Göran Stiernstedt och huvudsekreteraren Daniel Zetterberg (*Göran Petersson*)
- Utformningen av Framtidens vårdinformationsmiljö, FVM, inom SLL för att bevaka utbildningsbehovet (*Sami El Amrani*)
- Samtal och information om SLS med socialminister Annika Strandhäll och GD Janna Valik vid E-hälsomyndighetens invigning av nya lokaler (*Göran Petersson*)
- Kommittén för eHälsa är adjungerad till delegationen för medicinsk kvalitet

MEDVERKAN I KONFERENSER

- Arrangerat SLS inspirationsdag eHälsa 22/3: ”Hur tar vi tillvara digitaliseringens potential i svensk sjukvård? Vision för eHälsa kräver professionens medverkan!” Vad krävs för framtida effektiv dokumentation? Hur ska professionen bli digitalt kompetent? Bland annat medverkade regeringens utredare Anna Nergårdh. Av de cirka 80 deltagarna som svarade på en uppföljande enkät upplevde att myndighetsföreträdarna gav mycket vaga besked under hearingen.
- Medverkan i SNS (Studieförbundet Näringsliv och Samhälle) konferens 30/8 ”Hur kvalitetssäkrar vi digital vård?”. Forskarkommentar och granskning av Socialstyrelsens rapport ”Digitala vårdtjänster riktade till patienten” (*Göran Petersson*).

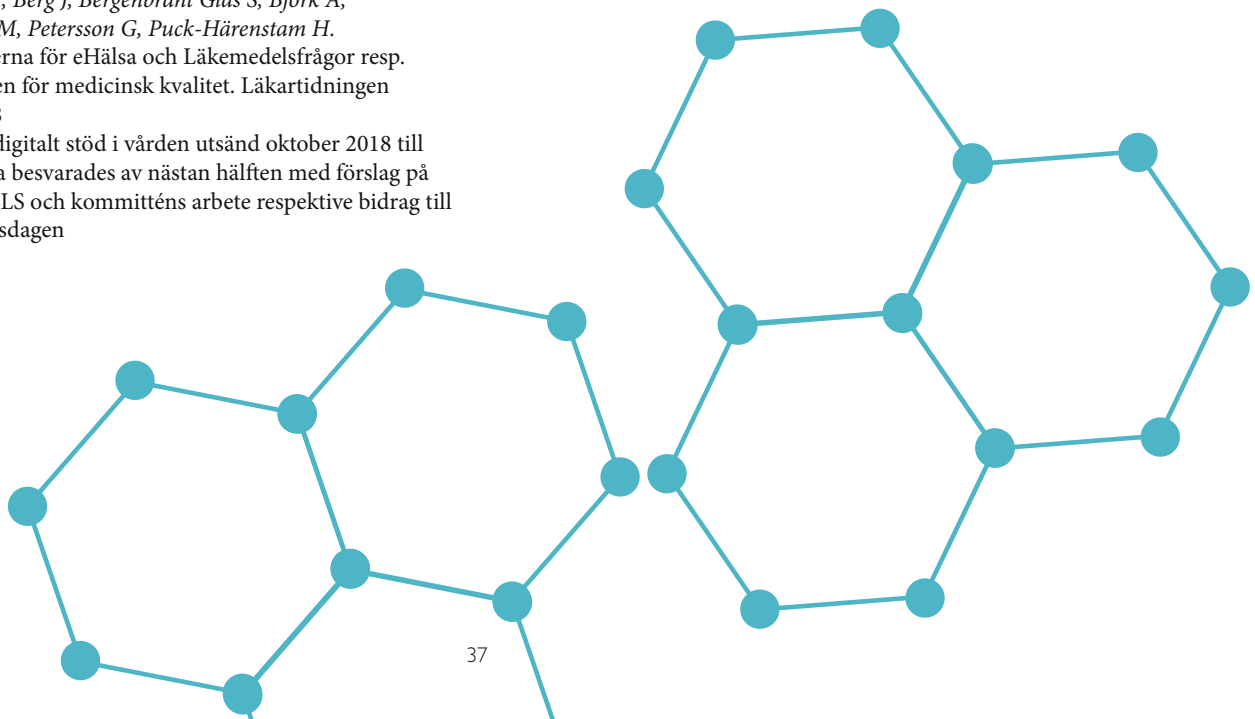
- Arrangerat möte med Innovationsplatsen på Karolinska Universitetssjukhuset och Microsoft Sweden där Microsoft HoloLens introducerats för läkarstudenter (*Sami El Amrani*)
- Arrangerat SLS Tisdagssammankomst 27/11 ”Triagering via nätet baserat på patientinmatade uppgifter - erfarenheter och evidens”. (*Susanne Bergenbrant Glas*)

PÅVERKANSARBETE

- Besvarat E-hälsomyndighetens kartläggning om digitalt stöd i vården.
- Två avstämningsmöten med SIS (Swedish Standards Institute:s) om remisser till SLS olika sektioner företrädesvis till sektionen för medicinsk informatik
- Podden Vision eHälsa (<https://www.youtube.com/watch?v=YGdV1YiEm1o&feature=youtu.be>)
- ”Långt avstånd från Vision eHälsa 2025 till verkstad”. *Agestam M, Berg J, Bergenbrant Glas S, Björk A, Hoffmann M, Petersson G, Puck-Härenstam H.* Kommittéerna för eHälsa och Läkemedelsfrågor resp. delegationen för medicinsk kvalitet. Läkartidningen 25-26/2018
- Enkät om digitalt stöd i vården utsänd oktober 2018 till sektionerna besvarades av nästan hälften med förslag på innehåll i SLS och kommitténs arbete respektive bidrag till inspirationsdagen

MEDICINSK SPRÅKVÅRD

Kommittén för medicinsk språkvård vill genom språkrådgivning och annat språkvårdande arbete bidra till ett exakt och enhetligt medicinskt fackspråk. Dessutom verkar kommittén för att det språk som används till patienter och anhöriga ska vara klart och begripligt för dem. Kommittén fullgör sin uppgift genom att besvara språkfrågor som ställs till SLS språkfrågesida på sls.se samt handlägga frågor och språkvårdsärenden vid kommitténs sammanträden. Utvalda frågor med svar publiceras i en särskild databas som är sökbar på Läkarsällskapets webbplats – ”språkfrågedatabasen”. Kommittén har under året haft fyra möten. Språkfrågorna har primärt sänts till Terminologisentrum, TNC, med vilket SLS har ett ekonomiskt avtal, för en första granskning av språkvårdare. Frågorna har vid behov behandlats vid kommitténs sammanträden och diskuterats på språkkommitténs elektroniska diskussionslista.

Prevention och levnadsvanearbete för förbättrad folkhälsa

B. PREVENTION, FOLKHÄLSA OCH GLOBAL HÄLSA

Arbetet med prevention, folkhälsa och global hälsa bedrivs i kommittén för prevention, SLS Levnadsvaneprojekt och kommittén för global hälsa.

PREVENTION

Arbetet i kommittén för prevention syftar till att levnadsvanor, primär och sekundär prevention av kroniska sjukdomar, och folkhälsa utvecklas inom hälso- och sjukvården och i samhället. Kommittén ser grundutbildningen som ett nyckelområde för att preventionsarbetet ska utvecklas och har inlett ett samarbete med SLS Kandidat- och underläkarförening, som från 2017 är representerad i kommittén. Kommittén har även ett nära samarbete med SLS Levnadsvaneprojekt, som under året fått fortsätta medel från Socialstyrelsen. AT-skrivningar har under 2017 granskats på samma sätt som skrivningarna under grundutbildningen. Här pågår ett arbete för att försöka jämföra skrivningarnas innehåll med liknande examinationer utomlands, inför en publicering av resultaten.

Aktiviteter

PREVENTIONS DAG

Kommittén för prevention anordnar ett årligt Heldagsseminarium under namnet "Preventionsdagen – State of the art". Tema för årets välbesökta dag var "Hälsofrämjande för äldre".

GRUNDUTBILDNINGEN & PREVENTION

Kommittén har samlat in examensfrågor kring kroniska sjukdomar (astma/KOL, diabetes, stroke, kranskärslsjukdom) från 124 examinationer på alla studieorter, och inventerat hur vanligt det är med frågor som berör levnadsvanor som rökning eller fysisk aktivitet.

Frekvensen har framför allt jämförts med frågor om läkemedelsbehandling. Resultaten visar bland annat på signifikanta skillnader mellan studieorterna. En artikel publicerades i Läkartidningen "Kunskap om levnadsvanor värderas olika på läkarutbildningarna" 2018-02-08. Resultaten har väckt intresse på lärosätena, och lett till flera utvecklingsarbeten. Grundutbildningen är ett självklart nyckelområde för att preventionsarbetet ska utvecklas. Det utvecklingsarbete som sker inför den sexåriga utbildningen är en viktig arena för att diskutera hur prevention och levnadsvanearbete kan tas upp på bästa sätt. Arbetet har även fortsatt genom en jämförelse mellan frågor i AT-skrivningarna under åren 2010 – 2018 och frågor som förbereder inför den legitimationsgrundande examen i USA. Analyserna pågår, planen är att publicera resultaten i en internationell tidskrift.

SAMARBETEN

Kommittén har utgjort en länk till andra ideella organisationer som SLS samarbetar med kring prevention. Detta har bland annat gällt IOGT-NTO, där ett flerårigt samarbete resulterat i sex uppmärksammade rapporter "Alkoholen och Samhället". Temat för årets rapport var "Alkohol och äldre".

Andra samarbetspartners är Läkare mot Tobak och arbetet med visionen Tobacco Endgame (Rökfritt Sverige 2025), liksom det nationella Rökstoppsprojektet.

Hälsans parlament är ett samarbetsprojekt mellan SLS kommittéer för prevention och global hälsa samt Levnadsvaneprojektet. Den idémässiga utgångspunkten är att politiker bör ha med sig hälsoperspektivet och grundläggande kunskap om folkhälsa och levnadsvanor i sitt dagliga arbete med att ta politiska beslut. Särskilt viktigt är detta om ambitionen om en mer jämlik folkhälsa och agenda 2030 ska nås. Tobaksfakta har genom åren träffat många politiker för att höja deras kunskaper kring tobaksfrågor. SLS avser nu att fortsätta detta arbete men vidga området till det breda folkhälsoarbetet baserat på Agenda 2030, inkluderande de fyra levnadsvanorna; tobak, alkohol, kost och fysisk aktivitet.

ALKOHOLRAPPORT ALKOHOL & ÄLDRE

Forskningsrapporten "Alkohol och äldre" i samarbete mellan Svenska Läkaresällskapet, forskningscentret CERA vid Göteborgs universitet, IOGT-NTO och Svensk Sjuksköterskeförening tar upp den ökade känsligheten för alkoholens effekter hos äldre. I kombination med åldrandet ökar risken för sjukdomar och olyckor, även vid en relativt låg konsumtion. Huvudorsaken till äldre personers ökade känslighet för alkoholens omedelbara och långsiktiga effekter beror dels på fysiologiska och kroppsliga förändringar men även medicinska faktorer. Forskningsrapporten, sammanställd av ett internationellt forskarteam, belyser alkoholens hälsomässiga och sociala effekter på äldre på kort och lång sikt. Rapporten togs fram under 2018 och lanserades i början av 2019.

Rapporten presenterar alkoholpolitiska åtgärder och lyfter nationella initiativ som syftar på en sänkning av alkoholkonsumtionen.

Mål

B. Prevention, folkhälsa och global hälsa

Stöd för hälsosamma levnadsvanor, prevention av kroniska sjukdomar och för förbättrad folkhälsa är integrerat i hälso- och sjukvårdens arbete och att det är en naturlig och viktig del av läkares arbete där det är relevant.

Ökad kunskap och medvetenhet om ämnet global hälsa både i skola, högre utbildning och forskning, i arbetet för en rättvis och jämlik hälsa.

LEVNADSVANeprojektet

På uppdrag av Socialstyrelsen har SLS sedan 2011 drivit Levnadsvaneprojektet med det övergripande syftet att stödja införandet av de Nationella riktlinjerna för sjukdomsförebyggande metoder i vården. Projektet har varit framgångsrikt och en god grund för prevention har lagts inom flera engagerade sektioner inom SLS, inom vården och inom vidare- och fortbildning av läkare. Projektets långsiktiga mål är att preventionsarbete och stöd för hälsosamma levnadsvanor ska bli en naturlig och viktig del av läkares arbete inom hälso- och sjukvården där det är relevant. Sedan 2015 har projektet fortsatt inom ramen för satsningen på förebyggande och tidig behandling av kroniska sjukdomar i och med att SLS erhöll statsanslag för en fortsatt implementering.

Aktiviteter

Inom satsningen Sjukdomsförebyggande metoder så har projektet drivits i två delprojekt

1. Informationsspridning och utbildningsinsatser för implementering av vetenskapligt grundat levnadsvanearbete.
2. Levnadsvanearbete i olika livsfaser: Ökad fysisk aktivitet för alla barn och ungdomar ger jämlik hälsa och Stark för kirurgi, stark för livet.

PÅVERKANSARBETE

Under 2018 har arbetet med rapporten "På väg mot bättre och mer jämlik hälsa" pågått. Rapporten summerar arbetet mellan åren 2012 och 2018 och redovisar lärdomar och visar vägen framåt i arbetet med läkares vetenskapligt grundade arbete med prevention och levnadsvanor. Rapporten lanseras i början av 2019 och finns att läsa på www.sls.se.

Projektet deltog på Framtidens Specialistläkare och arrangerade en workshop "Guldorn - levnadsvanor i fickformat" samt ett seminarium "Fysisk aktivitet för barn = jämlik hälsa?". Syftet med seminariet var att presentera kunskapsunderlag till rekommendationer för fysisk aktivitet för barn och ungdomar, ge en bild av möjligheter till implementering inom hälso- och sjukvård och visa på folkhälsoarbete i samhället.

I Almedalen anordnades ett välbesökt seminarium "Den hälsosamma staden – möjligheter och hot för god och jämlik hälsa lokalt och globalt" tillsammans med SLS kommitté för Global Hälsa. I samband med detta publicerades en debattartikel på Altinget.se "Framtida hälsosamma städer – gemensamt ansvar krävs". Artikeln efterlyser bland annat ett hälsoperspektiv i modern stadsplanering. ("Framtida hälsosamma städer – gemensamt ansvar krävs" Altinget 2018-07-02)

Under året har LiR-modellen, som är en modell för Levnadsvanearbete inom Reumatologi, framtagen inom Levnadsvaneprojektet, vidareutvecklats generetiskt för interprofessionellt och patientinkluderat levnadsvanearbete. Modellens grundstruktur med tre hörnstenar har behållits. Modellen har presenterats för "Process team somatisk hälsa" inom psykiatri i Västra Götalandsregionen med ambition att få till en psykiatrianpassad pilotversion under 2018.

DN Debatt

DN Debatt. "Nyktra veckor före operationen kan halvera komplikationsrisken"

GEMENSAMT UPPROP

Den 30 april gick projektet ut med ett upprop på DN debatt tillsammans med företrädare för SLS, Sveriges kirurger och narkosläkare – med krav på åtgärder för att patienter ska ha möjlighet att vara alkoholfria innan operation. Genom ett totalstopp av alkohol inför planerade operationer kan risken för komplikationer halveras, såsom infektioner, sårkomplikationer, lungkomplikationer, förlängd sjukhusvistelse, intensivvård och död i samband med ingreppet. Uppropet fick stor spridning och intresset för en alkoholfri operation ökade. Delprojektledare, Roger Olsson, har bland annat inbjudits att föreläsa om ämnet för chefsläkare och sjukhusledning. (DN Debatt. "Nyktra veckor före operationen kan halvera komplikationsrisken" 2018-04-30).

UR UPPROPET

- Vi uppmanar dig som är patient att efterfråga information om alkoholfri operation.
- Vi uppmanar Sveriges opererande kliniker att införa rutiner för en alkoholfri operation.
- Vi uppmanar Sveriges sjukvårdshuvudmän att starta ett organiserat arbete för genomförande av en alkoholfri operation.

FILM #3 JÄMLIK HÄLSA

Preventiva insatser är avgörande för hälso- och sjukvårdens utveckling och ett av de sex områden som SLS lyfter i sitt nya idéprogram för förbättrad hälsa och sjukvård. I film #3 Jämlik hälsa medverkar Anna Kiessling, docent i kardiologi vid Karolinska Institutet och

Danderyds sjukhus samt projektledare för Levnadsvaneprojektet, och lyfter vikten av preventiva insatser och läkarkårens ansvar för att bidra till bästa möjliga hälsa för alla. Om vi inte satsar på prevention så kommer det att resultera i en ännu dyrare hälso- och sjukvård. Se filmen och ta del av idéprogrammet i sin helhet på kampanjsidan.sls.se/lakarhjalp.

För ökad kunskap och medvetenhet om global hälsa

GLOBAL HÄLSA

Svenska Läkaresällskapets kommitté för global hälsa syftar till att tvärvetenskapligt stimulera global hälsa i samhället, skola, högre utbildning, arbetsliv och forskning, för en rättvis och jämlik hälsa världen över.

Aktiviteter

SWEDISH GLOBAL HEALTH RESEARCH CONFERENCE 2018

Tillsammans med de sju medicinska fakulteterna i Sverige organiserade kommittén en tvådagarskonferens om global hälso-forskning under rubriken "How can Sweden contribute to the Sustainable Development Goals? From Research to Action". Konferensen hölls på Karolinska Institutet i Stockholm och samlade 550 personer med olika bakgrund; seniora och juniora forskare från hela världen, politiker, bidragsgivare och studenter. Konferensen organiserades i nära samarbete med SLS Kandidat- och underläkarförening, vilket möjliggjorde en bred förankring bland de studentorganisationer som arbetar med global hälsa och bidrog till en god volontärrekrytering. Konferensen genererade flera konkreta förslag på hur forskning inom global hälsa kan bidra till uppfyllandet av Agenda 2030, framförallt genom att samarbeta effektivare, förtydliga kanaler mellan studenter, forskare och beslutsfattare samt mellan olika professioner och forskningsdiscipliner.

Grundvärderingen var:

Do no Harm och utnyttja allas expertis!

En rapport som summerar konferensen lanseras i början av 2019 och finns att läsa på www.sls.se.

Kommittén planerar även att följa upp de förslag som kom fram under konferensen, samt organisera en ny konferens i Lund 2020.

FRÄMJANDE AV HUMANITÄRA MEDICINSKA INSATSER

Under ledning av Märith Halmin, fortsatte SLS arbetsgrupp för främjande av humanitära medicinska insatser, som tillsattes av SLS nämnd 2017, sitt arbete med att underlätta för hälso- och sjukvårdspersonal som vill bidra med sin medicinska kompetens i samband med humanitära insatser. I november arrangerades ett rundabords-samtal med representanter för bl.a. landstinget, Sida, Läkare utan gränser och UD. Goda exempel på hur sjukvårdspersonal kan ges stöd att bidra i humanitära insatser delades. Vikten av chefer som ser deltagande i humanitära insatser som ömsesidig vinst för Sverige genom att till exempel utveckla sin kompetens inom infektionssjukdomar och katastrofberedskap lyftes. Rundabords-samtalet utmynnade i förslag på att sammanställa en nationell kompetenslista över sjukvårdspersonal med olika kompetenser inom fältet humanitära medicinska insatser samt att arbeta för en uttalad vilja/intention/statement av staten för att underlätta för hälso- och sjukvårdspersonal som vill bidra med sin kompetens globalt. Rundabords-samtalet kommer att följas upp med ytterligare heldagskonferens/workshop under 2019.

JULFIKA FÖR NYANLÄNDA KOLLEGOR

I december anordnades för fjärde året i följd ett julfika på Läkaresällskapet för nyanlända kollegor. John Wahren, professor emeritus, berättade om asylprojektet och Hanna Vihavainen från Läkarförbundet beskrev vägen till legitimation och arbete i Sverige. Eventet samlade ca 60 läkare från bl.a. Afghanistan, Iran, Irak, Turkiet, Syrien, Kina och Ryssland samt ca 20 etablerade kollegor. Frågor och diskussioner avlöste varandra och avslutades med glögg, lussekatter, julgodis och trevligt umgänge och nätverkande.

GLOBAL HÄLSA – EN PRAKTISK GUIDE

Tillsammans med sex läkarstudenter publicerade kommittén för global hälsa rapporten "Global hälsa - en praktisk guide". Rapporten riktar sig främst till studenter på läkarprogrammet och andra medicinska utbildningar. Guiden lanserades på "Swedish Global Health Research Conference" och "Global Health Night" i Stockholm och har under hösten 2018 fått stor spridning bland studenter och yngre läkare.

GLOBAL CHILD HEALTH IN THE ERA OF THE SUSTAINABLE DEVELOPMENTS GOALS

Kommittén arbetar med SIGHT (Swedish Institute for Global Health Transformation) för att tillsammans med en tvärvetenskaplig grupp ta fram en rapport om global barnhälsa och de globala målen och hur Sverige bäst kan medverka till förbättrad hälsa för barn. En rapport och lansering av denna planeras under 2019.

FRAMTIDENS SPECIALISTLÄKARE

Under kongressen "Framtidens Specialistläkare" i Malmö arrangerade kommittén tillsammans med SLS Kandidat- och underläkarförening ett seminarium med titeln "Att arbeta med global hälsa som läkare: Hur gör man?" Syftet var att bemöta det växande globala intresset bland svenska läkare, och målet med symposiet var att ge deltagarna en skjuts på vägen mot arbete inom global hälsa. Seminariet började med en modererad paneldiskussion följd av "speed-dating", där deltagarna under en och en halv minut kunde tala med var och en av panellisterna. Det diskuterades entusiastiskt kring varför svenska läkare bör arbeta kliniskt med global hälsa, utomlands och på hemmaplan, och hur man kan gå till väga rent praktiskt.

PÅVERKANSARBETE

Kommitténs medlemmar har regelbundet talat om global hälsa på seminarier runt om i landet. Bland annat på flera föreläsningar öppna för studenter vid Linköping, Lund, Umeå, och Uppsala Universitet inom ramen för det studentledda initiativet Global Health Week. Dessa seminarier var mycket uppskattade och besöktes av fler än 100 studenter per ort. Kommittén har även varit med och stöttat studentledda Global Health Night på flera orter i Sverige under året. Kommittén anordnade ett seminarium tillsammans med SLS Levnadsvane-projekt i Almedalen med titeln "Den hälsosamma staden" där det diskuterades hur ett vetenskapligt grundat arbete för jämlik folkhälsa och en hälsosam fysisk miljö i staden kan bidra till de globala målen och förbättrad folkhälsa.

Diskussionen problematiserade brett kring levnadsvanor, stadsplanering och urbanisering. I samband med detta publicerades även en debattartikel.

("Framtida hälsosamma städer – gemensamt ansvar krävs"
Altinget 2018-07-02)

FILM #5 GLOBAL HÄLSA

Global hälsa är ett av de områden som SLS lyfter i sitt idéprogram som lanserades under året. Trots att världen har blivit bättre kvarstår stora utmaningar som kräver gemensamma insatser på alla nivåer, lokalt och globalt för att uppnå målen i Agenda 2030.

Tobias Alfvén, tidigare ordförande i kommittén samt vice ordförande i SLS medverkar i en film som lyfter vikten av att alla tar ansvar för en mer jämlik och hållbar värld. Vi måste komma till rätta med klimatförändringar, antibiotikaresistens, konflikter och ojämlikhet för att nämna några exempel. Lyckas vi inte med det – kommer hela mänskligheten att stå inför enorma problem. Se film #5 Global hälsa på kampanjsidan sls.se/lakarhjalp.

För en effektiv och välfungerande organisation

Alla aktiviteter som sker i SLS regi utgår från SLS organisation och omfattar alla aktiviteter och processer som ska bidra till att målen inom övriga verksamhetsområden nås. Det handlar om medlemsvård, huset, ekonomi och förvaltning, kansliet och personalen samt intern och extern kommunikation.

Aktiviteter

SLS nämnd har haft åtta nämndmöten under 2018. Ett övergripande tema under verksamhetsåret har varit "Låt proffsen vara proffs". Temat har lyfts i programverksamheten, i debattartiklar och i SLS idéprogram som lanserades under våren. En enkätundersökning har genomförts bland SLS medlemmar som ligger till grund för ett förändringsarbete som påbörjades under 2018 och som fortsätter under 2019. Syftet med enkäten är att tydliggöra SLS verksamhet och roll och i större utsträckning möta medlemmarnas önskemål och behov av bland annat utbildning och fortbildning.

FÖR EN STÄRKT INTERNDEMOKRATI

Arbetet med att stärka kopplingen mellan medlemskap i sektionerna och medlemskap i moderföreningen SLS har fortsatt under året. SLS nämnd beslutade vid sitt sammanträde i juni 2018 om direktiv för en arbetsgrupp för stärkt interndemokrati i enlighet med fullmäktiges beslut. SLS vice ordförande Tobias Alfvén har lett arbetet i en arbetsgrupp som bestått av representanter från sektioner, lokalt läkarsällskap, Kandidat- och underläkarföreningen och SLS kansli. Arbetsgruppen har haft tre möten och tre telefonsammanträden under hösten 2018. Ett förslag till nytt medlemskap har utarbetats och presenterades för sektioner, lokala läkarsällskap samt Kandidat- och underläkarföreningen vid ordföranderådet den 1 februari 2019.

HJÄRTFÖRBUNDET

SLS fortsätter utvecklingsprojektet tillsammans med Svenska Hjärtförbundet – som är en associerad förening i SLS – med att bistå de sektioner och föreningar som ingår i Hjärtförbundet med administrativa tjänster mot ersättning. Samarbetet inleddes 2017 och har pågått under hela 2018. Omfattningen av stödet motsvarar 50 procent av heltid (cirka 18 timmar per vecka). Sedan tidigare har Svensk Förening för Klinisk Fysiologi fått hjälp med en ny hemsida och medlemsregister samt utskick av medlemsbrev. Under 2018 har Svensk Thoraxkirurgisk Förening fått hjälp med medlemsregister och en ny hemsida. SLS har även bistått Svenska Kardiologföreningen med att ta emot anmälningar till europeiska examinationen i allmänkardiologi (EEGC). Även föreningens medlemsregister hanteras nu av SLS och en ny hemsida har tagits fram som lanseras i början av 2019. Fler föreningar står på tur att få kanslistöd och samarbetet med Hjärtförbundet kommer fortgå tills vidare.

HUSET

Under 2018 genomfördes en varsam renovering av SLS föreläsningssal där den ursprungliga praktiken har lyfts fram. Salen har fått namnet Karolina Widerströmsalen efter Sveriges första legitimerade kvinnliga läkare och SLS första kvinnliga läkarmedlem. Huset har även under året fått nya hyresgäster, "Ungdom mot droger" och "SRF-konsulterna", vilket bidrar till ökade intäkter.

MILJÖARBETE

Fortlöpande miljöarbetet i syfte att utveckla klimatsmarta och hållbara lösningar när det gäller elförbrukning, fjärrvärme, fjärrkyla och avfall har lett till bättre inomhusmiljö och lägre driftskostnader. Ett kalenderstyrt värmesystem bidrar även till lägre energiförbrukning.

GDPR

Den 25 maj 2018 trädde EU:s nya dataskyddsförordning, GDPR (General Data Protection Regulation), i kraft och gäller som lag i alla EU-länder. Det innebär att säkerheten kring hur vi hanterar och lagrar personuppgifter höjs. Förordningen innebär en hel del förändringar för oss som behandlar personuppgifter och stärkta rättigheter för den enskilde när det gäller personlig integritet. SLS har arbetat med att inventera och dokumentera vilka personuppgifter SLS hanterar, hur de samlas in och sparas, ett arbete som resulterat i SLS integritetspolicy som finns att läsa på www.sls.se.

KONFERENSVERKSAMHET

Konferensverksamheten har fortsatt utvecklats för att höja belägningsgraden och SLS intäkter, bland annat genom mer aktiv konferensförsäljningsverksamhet. Under året har informationsmaterial tagits fram och hemsidan för konferensverksamheten utvecklats.

KANSLIET OCH MEDARBETARE

I augusti 2018 tillträdde Marie Hiller som ny ekonomiansvarig på SLS kansli. Marie ersatte Sara Kihlberg som avslutade sin anställning under våren. Kansliet har fortsatt arbetet med att identifiera olika processer för att möjliggöra bättre prioriteringar och effektivisera verksamheten. En översyn av kansliet påbörjades i slutet av året.

Mål

Effektiv och välfungerande organisation som stödjer SLS hela verksamhet på ett ändamålsenligt sätt.

Delmål

Stark koppling mellan medlemskap i sektioner och medlemskap i SLS.

Huset erbjuder ändamålsenliga lokaler samtidigt som byggnadens kulturhistoriska värden bevaras och lyfts fram.

Husets verksamheter ger stabila och goda intäkter.

Ekonomi i balans i ett helhetsperspektiv och verksamheten präglad av hög kostnadseffektivitet.

Hög avkastning på kapitalet utifrån SLS placeringspolicy.

Kansliet har rätt kompetenser och rimliga resurser utifrån verksamhetens behov.

Personalen erbjuds en god och stimulerande arbetsmiljö.

SLS är aktiv i den sjukvårdspolitiska debatten.

Välfungerande intern och extern kommunikation.

Svenska Läkaresällskapets samlingar

MEDALJSAMLINGEN

Svenska läkaresällskapet äger en förnämlig medaljsamling beskriven i jubileumsboken "Medicina in Nummis" från 2008. Här ges en medicinhistorisk exposé genom beskrivningen av medaljer präglade till äminnelse av svenska läkare. Medaljsamlingen kan fortfarande kompletteras och under året har Vetenskapsakademiens minnespenning från 1791 föreställande Carl Wilhelm Scheele tillkommit.

Jörgen Sigurd
Vårdare av medaljsamlingen

KONSTSAMLINGEN

Under verksamhetsåret har inga nya porträtt donerats till samlingarna. Nationalmuseum har som compensation för att man återtagit Bredas porträtt av William Whithering deponerat ett annat porträtt av Breda från samlingarna på Gripsholm. Porträttet föreställer Pehr af Bjerken. Porträttet av Whithering intar en hedersam plats i det nyrenoverade Nationalmuseums permanenta utställning. Läkaresällskapet har beslutat att en kopia (dubblätt) av Anders Johan Hagströmer ska skänkas till Sven Hagströmer som erkänsla för hans stöd till Hagströmerbiblioteket.

Efter att föreläsningssalen renoverats har Karolina Widerström fått inta hedersplatsen på höger frontvägg. Till vänster hänger nu porträttet av ovannämnde af Bjerken. I övrigt har hängning av porträtt återställts enligt tidigare disposition. Då det är över 25 år sedan katalogen över Sällskapets porträttsamling utgavs har under året ett intensivt arbete pågått för att utge en ny katalog. Texter har reviderats, nya fotografier framställt med mera. Offert för tryckning och grafisk design har inhämtats. Sällskapet har också erhållit stöd till tryckning från Kungliga Patriotiska Sällskapet och från privat donator. Tyvärr saknas dock i skrivande stund ca 100 000 SEK för att kunna gå i tryck. Planering för någon form av insamling pågår.

Mårten Rosenqvist
Vårdare av konstsamlingen

MEDICINHISTORIA

Under verksamhetsåret har föremål från Karolinska sjukhuset insamlats i samband med flytten till Nya Karolinska Sjukhuset, NKS.

I samlingarna återfinns ett betydande antal vaxavgjutningar, s k moulager. Under verksamhetsåret har en översyn och bedömning av moulagerarnas renoveringsbehov genomförts. I detta arbete har professionell expertis från Moulagenmuseum i Zürich anlåtats. Externa medel skall sökas för den kostsamma renovering, konservering och forskning som är nödvändig för att bevara de unika moulagerarnas kvalitet.

Ett antal föremål är sedan tidigare år utlånade till pågående utställningar på Naturhistoriska Riksmuseet, Polismuseet, Riksställningar, Tekniska museet, Riksteatern och HistorieArvsMuseet i Nacka (HAMN). Carl Lindgren har under verksamhetsåret varit redaktör för Svensk Medicinhistorisk Tidskrift. Innehållet i 2017 års upplaga presenterades vid en Medicinhistorisk eftermiddag på NK bokhandel den 28 januari. 2018 års upplaga utkom i december.

I april besökte Svensk Museitjänst Riksantikvarieämbetet, Gustaf De Lavals väg 12, Tumba där de medicinhistoriska samlingarna förvaras. Den kostsamma hyran betalas för närvarande av Stockholms Läns Landsting, men hotas av indragning på grund av stigande kostnader. Detta vore ett allvarligt hot mot samlingarnas bevarande. Ett stort behov finns av ett nytt Medicinhistoriskt museum. Stockholm är den enda huvudstaden i Europa som saknar ett medicinhistoriskt museum.

Gunilla Bolinder
Vårdare av de medicinhistoriska samlingarna

Tillsammans för en stark professionsröst i samhället

MEDLEMMAR 2018

Siffror inom parentes avser föregående verksamhetsår. Statistiken presenteras huvudsakligen per kalenderår, då medlemsavgiften betalas per kalenderår. Svenska Läkaresällskapet hade den 31 december 2018, 9 882 (10 465) medlemmar, en minskning med 583 medlemmar. Under verksamhetsperioden har 32 (84) medlemmar avlidit.

HEDERSLEDAMÖTER 2018

Vid Fullmäktigemötet 2018 utsågs Margareta Troein, Malmö, Ingemar Engström, Örebro, Tomas Söderberg, Ragnar Söderberg, Torsten Söderbergs Stiftelse, till hedersledamöter, för utmärkta insatser för Läkaresällskapet genom åren.

Kiku Pukk Härenstam

Därför är jag medlem i Svenska Läkaresällskapet

"SLS är en mycket viktig plattform där läkarkåren kan mötas, lära av varandra och påverka viktiga beslut inom hälso- och sjukvården. Många entusiastiska medlemmar bidrar med kunskap och energi att driva viktiga frågor! Jag vill bidra till att förvalta det arvet och hitta nya former för hur SLS kan fortsätta vara en samlade kraft för professionen".
(Ur SLS Aktuellt 1/2018)

STATISTIK	DEC 2018	DEC 2017
Medlemmar	4 493	4 808
Associerade medlemmar	412	459
Pensionärer	3 931	4 006
Studerande	606	885
Hedersledamöter	44	44
Examinerande ej leg.	381	247
Korresponderande medl.	16	16
TOT. ANTAL MEDLEMMAR	9 882	10 465

Kiku Pukk Härenstam, specialistläkare pediatrik, ordförande SLS delegation för medicinsk kvalitet

67 VETENSKAPLIGA SEKTIONER

Akutsjukvård 1999
Allergiforskning 1946
Allmänmedicin 1969
Andrologi 2002
Anestesi och intensivvård 1954
Arbets- och miljömedicin 1907
Audiologi 1990
Barnkirurgi 1977
Barn- och ungdomspsykiatri 1956
Beroendemedicin 1967
Bild- och funktionsmedicin (Med. radiologi) 1942
Dermatologi och venereologi 1958
Diabetologi 2005
Endokrinologi 1945
Fysiologi 1943
Fysisk aktivitet och idrottsmedicin 1952
Gastroenterologi 1954
Geriatrisk 1951
Handkirurgi 1981
Hematologi 1966
Hypertoni, stroke och vaskulär medicin 2013
Infektionssjukdomar 1954
Internmedicin 1941
Kardiologi 1947
Kirurgi 1907
Klinisk cytologi 1962
Klinisk fysiologi 1958
Klinisk Immunologi och Transfusionsmedicin (2017), tidigare två sektioner; klinisk immunologi (1983) och transfusionsmedicin (1967)
Klinisk kemi 1956
Klinisk mikrobiologi 1907
Klinisk neurofysiologi 1964
Klinisk nutrition 1965
Lungmedicin 1940
Läkemedelslära 1907
Maxillofacialkirurgi 1946

Medicinens historia 1907
Medicinsk genetik och genomik 1969
Medicinsk informatik 1969
Medicinsk psykologi 1964
Medicinsk radiofysik 1981
Medicinsk teknik och fysik 1956
Medicinsk under visning 1969
Neurokirurgi 1970
Neurologi 1907
Neuroradiologi 2011
Njurmedicin 1967
Nuklearmedicin 1970
Obstetrik och gynekologi 1905
Oftalmologi 1923
Onkologi 1975
Ortopedi 1954
Otorhinolaryngologi, huvud och halskirurgi 1907
Patologi 1943
Pediatrik 1912
Plastikkirurgi 1978
Psykiatri 1907
Rehabiliteringsmedicin 1920
Reumatologi 1946
Rättsmedicin 1976
Rättsspsykiatri 1993
Smärtlindring 2002
Socialmedicin 1971
Thoraxkirurgi 1981
Trafikmedicin 1969
Transplantation 1987
Tropikmedicin och internationell hälsa 1984
Urologi 1957

LOKALA LÄKARESÄLLSKAP

Göteborgs Läkaresällskap
Helsingborgs Läkaresällskap
Jönköpings Läkaresällskap
Karlskrona Läkareförening
Linköpings Läkaresällskap
Läkaresällskapet i Lund
Umeå Läkaresällskap
Upsala Läkareförening
Örebro Läkaresällskap

ASSOCIERADE FÖRENINGAR

Arbetsgruppen för Cystisk Fibros
Försäkringsmedicinska Sällskapet
Läkare för Miljön
SLS Kandidat- och underläkarförening
Svensk Epidemiologisk Förening
Svensk Förening för Glesbygdsmedicin
Svensk Förening för Medicinsk Utvecklingsbiologi
Svensk Förening för Medicinsk Ultraljudsdiagnostik
Svensk Förening för Obesitasforskning
Svensk Förening för Ortopedisk Medicin
Svensk Förening för Palliativ medicin
Svensk Förening för Pulmonell Hypertension
Svensk Katastrofmedicinsk Förening
Svenska Medicinska Akupunktur Sällskapet
Svenska Hjärtförbundet
Svenska Läkare mot Kärnvapen
Svenska Skolläkarföreningen
Sveriges Kvinnliga läkares förening
Sveriges Läkares Intresseförening för Primär Immunbristbrist

Svenska Läkaresällskapet idéprogram för förbättrad hälsa och sjukvård

**Svensk
sjukvård
behöver
läkarhjälp**

Besök kampanjsidan
sls.se/lakarhjalp och ta del av
vårt idéprogram och filmer med
några av våra talespersoner.

Ekonomi

VERKSAMHETEN

Medlemsavgiften för verksamhetsåret 2018 har oförändrat uppgått till 700 kronor för alla ordinarie och associerade medlemmar. Pensionärer har betalt 350 kronor. Studerande medlemmar betalar 100 kronor. Medlemmar som är examinerade men inte legitimerade betalar 350 kronor (under högst fem år).

RESULTAT

Summan av Svenska Läkaresällskapets rörelseintäkter uppgår till 24,7 mkr (25,6 mkr) och finansiella intäkter till 2,0 mkr (4,4 mkr). De totala kostnaderna för Sällskapets samtliga verksamhetsområden har under perioden uppgått till 26,6 mkr (32,3 mkr). Resultatet per 2018-12-31 uppgick till 0,1 mkr (-2,3 mkr).

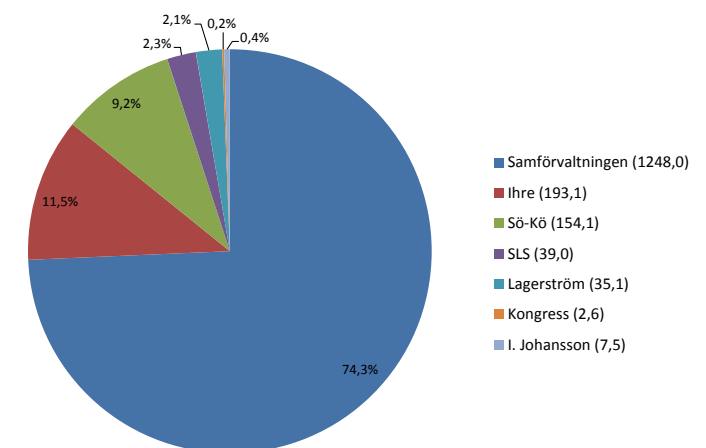
STIFTELSEFÖRVALTNINGEN

Stiftelseförvaltningen är en samförvaltning i SEB för 148 anknutna stiftelsers kapital, som envar har sitt andelstal. För varje stiftelse lämnas särskild redovisning. Samförvaltningens förmögenhet per 2018-12-31 uppgick till 1 248,0 mkr (1 210,4 mkr). SLS förvaltar även några fristående stiftelser, bl a Bengt Ihres fond för gastroenterologi samt Stiftelsen Söderström Königska Sjukhemmet. Totala förmögenheten av de stiftelser som SLS förvaltar, räknat på marknadsvärde, uppgick per 2018-12-31 till 1,7 miljarder kronor.

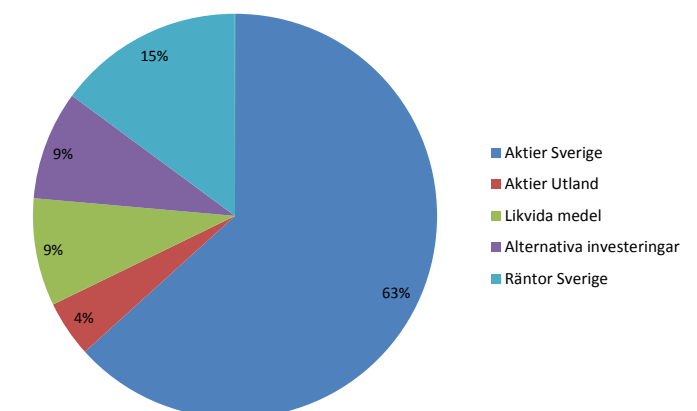
UTDELNING AV FORSKNINGSANSLAG OCH RESEBIDRAG

SLS har under utdelningsperioden 2018 (17/18) delat ut 37,9 mkr till ändamålet.

VÄRDEPAPPERSINNEHAV PER 2018-12-31 (MKR)

FÖRDELNING PLACERINGSTILLGÅNGAR 2018

Kommunikation & påverkan

Svenska Läkaresällskapet kommunicerar via SLS kommunikationskanaler till medlemmar, potentiella medlemmar, press och media, aktörer inom hälso- och sjukvården såsom organsiationer och myndigheter samt belsutfattare och allmänhet. Genom att sprida information och kunskap, lyfta angelägna ämnen till debatt och besvara remisser verkar SLS för att utveckla hälso- och sjukvården. För att möta upp ett nytt kommunikationsbehov bland SLS medlemmar och med stöd ur en genomförd medlemsenkät har SLS under året ökat den digitala kommunikationen genom bland annat ett nytt eventverktyg för inbjudningar till SLS programverskamhet. Hemsida utgör navet i kommunikationen och nyheter skickas ut via nyhetsbrev och pressmeddelanden som sprids i SLS sociala mediekkanaler.

Under året lanserades även SLS idéprogram för förbättrad hälsa och sjukvård som lyfter de områden och frågor som SLS anser är avgörande för utvecklingen av en god och kostnadseffektiv hälso- och sjukvård: patientmötet, den nära vården, forsknings- och utvecklingsfrågorna, kunskaps- och kompetensuppföljningen samt den globala utblicken. Programmet presenteras på kampanjsidan sls.se/lakarhjalp och i filmer med talespersoner för de sex olika fokusfrågorna.

KOMMUNIKATIONSKANALER

WEBBSIDA sls.se
KAMPANJSIDA sls.se/lakarhjalp
SLS YOUTUBEKANAL Livesändning & inspelning av debatter och seminarier
NYHETSBREV När medlemmar registrerade med en e-postadres-
INVAJO Digitalinbjudningar till SLS prgramverskamhet
FACEBOOK Facebook/svenskalakaresallskapet
TWITTER @sls_sv
PRESS Pressrum på My Newsdesk

PUBLIKATIONER & RAPPORTER

SLS Aktuellt 2 nr. Upplaga 13 000/nummer (TS 2018).

SLS idéprogram för förbättrad hälsa och sjukvård (2018)

Filmer #1 Patientmötet #2 Medicinsk forskning #3 Jämlik hälsa
#4 Kompetensutveckling #5 Global hälsa
#6 Vård nära befolkningen

Åtgärdsprogram: Kunskapslösningen – 17 förslag för en bättre hälso- och sjukvård Svenska Läkaresällskapet i samarbete med Kungliga Vetenskapsakademien (2018)

Global hälsa – en praktisk guide SLS Kandidat- och underläkarförening i samarbete med SLS kommitté för global hälsa, SIGHT och Utrikesdepartementet (2018).

Rapport: Medicinsk revision av Hjärtlungkliniken Örebro Universitetssjukhus. Niklas Ekerstad och Claes-Göran Löfdahl för Svenska Läkaresällskapet (2018).

Rapport: Stärk primärvården. Arbetsgruppens rapport sammanställd av Lars Borgqvist med flera (2018).

Publicerade debattartiklar

"Ett ställningstagande i rådande läge kan bli ett hinder i diskussionen"
Läkartidningen 2018-01-09

"Värdebaserad vård ger fel prioriteringar"
Dagens Nyheter 2018-01-12

"Kunskap om levnadsvanor värderas olika på läkarutbildningarna"
Läkartidningen 2018-02-08

"Staten ska inte sätta kvalitetskriterier för fortbildning av läkare"
Läkartidningen 2018-02-09

"Sverige behöver beslut om en ny läkarutbildning nu"
Altinget 2018-02-28

"Inga fler vårdgarantier för att förbättra vården tack!"
Dagens Samhälle 2018-03-09

"Långsiktig kompetensförsörjning behövs i vården"
Läkartidningen 2018-03-15

"Nyktra veckor före operationen kan halvera komplikationsrisken"
Dagens Nyheter 2018-04-30

"Samla mer data om vård för att göra den bättre och mer jämlik"
Dagens Nyheter 2018-05-06

"Ut med konsulterna – svensk sjukvård behöver läkarhjälp"
Dagens Samhälle 2018-05-07

"Öka patientsäkerheten - ordna fler AT-platser"
Göteborgs Posten 2018-05-17

"Låt oss sätta primärvårdens kvalitetssystem i arbete!"
Dagens Medicin 2018-05-24

"Att bemanna sjukvården med ännu inte färdigutbildade läkare drabbar patienterna."
Sydsvenskan 2018-06-05

"Vem ska betala när provningen är i mål?"
Dagens Medicin 2018-06-11

"Kunskapsrevolution enda sättet att lösa vårdkrisen"
Svenska dagbladet 2018-06-13

"Läkarnas roll central om Vision e-Hälsa 2025 ska uppnås"
Läkartidningen 2018-06-18

"Man citerar varandra utan att granska siffrorna"
Dagens Medicin 2018-06-28

"Tafsa inte på mötet mellan läkare och patient!"
Dagens Samhälle 2018-07-01

"Framtida hälsosamma städer – gemensamt ansvar krävs"
Altinget 2018-07-02

"Vi vill återupprätta det personliga mötet"
Dagens Medicin 2018-07-05

"Magsårssjukdomens paradigmskiftet – från högspecialiserad vårdorganisation till egenvård"
Läkartidningen 2018-07-20

"Fokusera på systemfelen i stället"
Dagens Medicin 2018-10-04

"Dags att skärpa ansvaret för läkares kontinuerliga fortbildning för patienternas och samhällets bästa!"
Svenska Dagbladet 2018-11-20

"Antalet AT-platser bör utökas"
Dagens Medicin 2018-12-04

"Så kan förvirringen kring utbyta mediciner minskas"
Dagens Nyheter 2018-12-27

"AI kan hjälpa cancersjuka och kapa vårdköer"
Dagens Samhälle 2018-12-27

Räckvidd & statistik

WEBBSIDAN sls.se hade 69 803 unika besök och 255 468 antal sidvisningar. 82,2% besökte sidan för första gången

SLS YOUTUBEKANAL Live: 114 personer såg på SLS sändningar live i totalt 3 324 minuter. On demand: 4 674 visningar i efterhand i totalt 10 006 minuter.

NYHETSBREV 35 nyhetsbrev har skickats ut under 2018. Genomsnittlig öppningsfrekvens: 29,86 %.

SOCIALA MEDIER Antal personer som nåddes av SLS kampanjfilmer "Svensk sjukvård behöver läkarhjälp" på Facebook
 #1 Patientmötet med Britt Skogseid **32 858**
 #2 Medicinsk forskning med Mats Ulfendahl **21 828**
 #3 Jämlik hälsa med Anna Kiessling **22 356**
 #4 Kompetensutveckling med Stefan Lindgren **17 656**
 #5 Global hälsa med Tobias Alfvén **27 576**
 #6 Vård nära befolkningen med Stefan Lindgren **20 716**

TWITTER Antal tweetvisningar 407 390 (171 100)

PRESSMEDDELANDE 42 publicerade pressmeddelanden under 2018. Totalt hade nyhetsrummet 25 549 visningar. Under 2017 publicerades 39 pressmeddelanden och nyhetsrummet hade 19 304 visningar.

Besvarade remisser

Enhetliga priser på receptbelagda läkemedel (SOU 2017:76)
 Socialdepartementet 2018-01-31

Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor
 Socialstyrelsen 2018-02-08

Förslag till ändring i Läkemedelsverkets föreskrifter (HSLF-FS 2016:34) om förordnande och utlämnande av läkemedel och teknisk sprit
 Läkemedelsverket 2018-02-15

Nya föreskrifter om licens och lagerberedningar
 Läkemedelsverket 2018-02-16

Finansiering, subvention och prissättning av läkemedel (SOU 2017:87)
 Socialdepartementet 2018-02-22

Bastjänstgöring för läkare (Ds 2017:56)
 Socialdepartementet 2018-02-22

Fyra nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika
 Läkemedelsverket 2018-03-16

Transpersoner i Sverige (SOU 2017:92)
 Kulturdepartementet 2018-03-22

Pappersbevis som digitala beslut
 Socialstyrelsen 2018-04-27

Etikprövning – en översyn av reglerna om forskning och hälso- och sjukvård (SOU 2017:104)
 Utbildningsdepartementet 2018-04-30

Ändring i forskrifter om ordination och hantering av läkemedel samt föreskrifter om ambulanssjukvård
 Socialstyrelsen 2018-05-16

Förslag till ändring av Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets föreskrifter och allmänna råd
 Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket 2018-05-21

Palliativ vård – förtydligande och konkretisering av begrepp
 Socialstyrelsen 2018-05-25

Ny lag om koordineringsinsatser inom hälso- och sjukvården
 Socialdepartementet 2018-05-28

Fem nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika och internationell förteckning för sex ämnen som redan listas i förteckningen
 Läkemedelsverket 2018-05-29

Synpunkter avseende kodverk för kontaktorsak
 Socialstyrelsen 2018-06-15

Ett nytt ämne i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika
 Läkemedelsverket 2018-06-29

Framtidens biobanker (SOU 2018:4)
 Socialdepartementet 2018-07-05

Förslag till föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel
 Socialstyrelsen 2018-09-03

Förslag till ändring av TLV:s föreskrifter och allmänna råd (TLVFS 2009:4)
 Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket 2018-09-03

Nya föreskrifter om utfärdande av intyg i hälso- och sjukvården
 Socialstyrelsen 2018-09-10

Förslag till Rådets rekommendation om stärkt samarbete mot sjukdomar som kan förebyggas genom vaccination
 Socialdepartementet 2018-09-10

Föreskrifter om nationell högspecialiserad vård
 Socialstyrelsen 2018-09-12

Ändring i målbeskrivning för läkarnas specialiseringstjänstgöring
 Socialstyrelsen 2018-09-14

Nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika
 Läkemedelsverket 2018-09-27

Ytterligare nya ämnen i Läkemedelsverkets föreskrifter (LVFS 2011:10) om förteckningar över narkotika
 Läkemedelsverket 2018-09-27

Åtgärder för en stärkt patientsäkerhet och en effektivare hantering av behörighetsärenden inom hälso- och sjukvården
 Socialdepartementet 2018-10-03

En sexårig utbildning till läkarexamen
 Utbildningsdepartementet 2018-10-04

Avgiftsfrihet för screening av livmoderhalscancer (Ds 2018:25)
 Socialdepartementet 2018-10-12

God och nära vård en primärvårdsreform (SOU 2018:39)
 Socialdepartementet 2018-11-15

Översyn av maskinell dos, extempore, provningsläkemedel m.m. (SOU 2018:53)
 Socialdepartementet 2018-11-28

Utkast till Lagrådsremiss om vissa ändringar i PKU-biobanken
 Socialdepartementet 2018-11-29

Medverkan i expertgrupper

AB HYGIEA

Stefan Lindgren t.o.m 30/6
Britt Skogseid f.r.o.m 1/7
Per Johansson

CANCERFONDEN

Mats Ulfendahl

eHÄLSOMYNDIGHETEN

Nationella nätverket för eHälsa
Göran Petersson

EQUALIS AB

Anders Ehnberg, Eva Nylander,
Per Johansson

FORSKA! SVERIGE

Agenda för hälsa och välbefinnande
Mats Ulfendahl, Per Johansson, Tobias Alfvén

HAGSTRÖMERBIBLIOTEKET

Ove Hagelin

IOGT-NTO PROJEKTGRUPP

Jonas Sjögreen, Sven Andréasson

INSYNSRÅDET VID INSPEKTIONEN FÖR VÅRD OCH OMSORG (IVO)

Stefan Lindgren

KULTURRÅDET KI

Gunilla Bolinder

LIVSMEDELSVERKET

**Referensgruppen för Livsmedelsverkets
regeringsuppdrag att stödja vården i
samtalet om bra matvanor**
Anna Kiessling, Lars Jerdén

LÄKEMEDELSVERKET

**Centrum för bättre läkemedelsanvändning:
Arbetsgrupp patientperspektiv inom
nationell läkemedelsstrategi**
Mikael Hoffmann, Göran Petersson

Vetenskapliga rådet för humanläkemedel

Mikael Hoffman, Göran Petersson

NATIONELL PLATTFORM FÖR FÖRBÄTTRINGSKUNSKAP

Kiku Pukk Härenstam

NATIONELLT FÖRSÄKRINGS- MEDICINSKT FORUM (NFF)

Ingmarie Skoglund, Per Johansson

NCD-NÄTVERKET

Lars Weinehall

NÄTVERKET SAMVERKAN FÖR SÄKER VÅRD (SSV)

Hans Rutberg

SBU (STATENS BEREDNING FÖR MEDICINSK OCH SOCIAL UTVÄRDERING)

**Referensgrupp till regeringsuppdrag att
kartlägga kunskapsläget kring styr-
modellen Värdebaserad vård**
Stefan Lindgren

SOCIALDEPARTEMENTET

Nationella rådet för Vision eHälsa 2025
Göran Petersson

**Referensgrupp om Patientsäkerhetslagen
avseende Hälso- och sjukvårdens ansvars-
nämnds handläggning av behörighets-
ärenden**
Hans Rutberg

SOCIALSTYRELSEN

Enheten för Fackspråk och informatik
Bertil Johansson

Etiska rådet
Mikael Sandlund

**Grupp Nationellt fackspråk för
vård och omsorg**
Magnus Fogelberg

Levnadsvaneprojektet
Anna Kiessling

**Nationella rådet för specialiseringstjänst-
göring (ST-råd)**
Stefan Lindgren

**Rådet för eHälsa och gemensam
informationsstruktur**
Mattias Agestam, Göran Petersson

SPUR-STIFTELSEN

Torbjörn Ledin

STATENS MEDICINSK-ETISKA RÅD

Mikael Sandlund

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR

**Referensgrupp Samordnad utveckling för
god och nära vård (Dir 2017:24)**
Lars Borgquist, Susann Asplund Johansson

**Finansiell samordning mellan hälso- och sjuk-
vård och sjukförsäkring (Dir 2017:44)**
Per Johansson

STIFTELSEN NÄTVERK FÖR LÄKEMEDELSEPIDEMIOLOGI (NEPI)

Håkan Larsson, Thomas Bradley

TANDVÅRDS- OCH LÄKE- MEDELSFÖRMÅNSVERKET (TLV)

**Vetenskapligt råd inom obstetrik och
gynekologi**
Jan Brynhildsen

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

**Referensgrupp i arbetet med examens-
beskrivningens utformning**
Torbjörn Ledin

Medverkan i externa möten

JANUARI

SBU refgrupp Värdebaserad vård
Stefan Lindgren

FEBRUARI

SLF presidiummöte på SLF.
Stefan Lindgren, Britt Skogseid, Per Johansson,
Susann Asplund Johansson, Jaana Logren
Bergqvist

**Referensgrupp till statliga utredningen
Finansiell samordning mellan hälso- och
sjukvård och sjukförsäkring**
Per Johansson

MARS

Möte med SLF och Lime
Stefan Lindgren

Workshop ST tillsammans med SLF
Stefan Lindgren

**Referensgrupp till statliga utredningen
Samordnad utveckling för god och nära vård**
Lars Borgquist, Susann Asplund Johansson

APRIL

Möte m SLF och Lif om fortbildning
Stefan Lindgren

JUNI

**Presidiummöte med Svensk sjuksköterske-
förening**
Stefan Lindgren, Britt Skogseid, Per Johansson,
Susann Asplund Johansson, Jaana Logren
Bergqvist

**Referensgrupp till statliga utredningen
Samordnad utveckling för god och nära vård**
Lars Borgquist, Susann Asplund Johansson

AUGUSTI

SNS – hur kvalitetssäkras vid digital vård?
Göran Petersson

SEPTEMBER

**Uppvaktnings Utbildningsdepartementet
med anledning av Kunskapslösningen**
Britt Skogseid, Jan Nilsson (KVA)

SFOGs årsmöte

Britt Skogseid

**Referensgrupp till statliga utredningen
Samordnad utveckling för god och nära vård**
Lars Borgquist, Susann Asplund Johansson

Presidiummöte SLF

Britt Skogseid, Tobias Alfvén, Per Johansson,
Susann Asplund Johansson, Jaana Logren
Bergqvist

OKTOBER

**Presidiummöte med Svensk sjuksköterske-
förening**
Britt Skogseid, Tobias Alfvén, Per Johansson,
Susann Asplund Johansson, Jaana Logren
Bergqvist

Dialogmöte KAM-utredningen
Ulrika Sandén

**Dialogmöte om ansöknings och berednings-
processen nationell högspecialiserad vård,
Socialstyrelsen**
Britt Skogseid

**Referensgrupp till statliga utredningen
Finansiell samordning mellan hälso- och
sjukvård och sjukförsäkring**
Per Johansson

NOVEMBER

**Möte med Rättsmedicinalverket med
anledning av åldersbedömningar**
Britt Skogseid, Mikael Sandlund, Agneta
Davidsson Ohlson, Ingemar Thiblin, representant
för Svensk förening för rättsmedicin

**Referensgrupp till statliga utredningen
Samordnad utveckling för god och nära vård**
Lars Borgquist, Susann Asplund Johansson

Sektionen för hematologi
Mikael Sandlund

DECEMBER

**Möte Socialstyrelsen om högspecialiserad
vård**
Britt Skogseid, Per Johansson

**Referensgrupp till statliga utredningen
Samordnad utveckling för god och nära vård**
Lars Borgquist, Susann Asplund Johansson

Medicinsk forskning är
en grundbult i en välfungerande
hälso- och sjukvård.

ORDFÖRANDE
BRITT SKOGSEID
Professor, överläkare, intern-
medicin/endokrinologi, Uppsala
universitet, Akademiska sjukhuset

BO RUNESON
Professor, överläkare, psykiatri,
Karolinska Institutet, Stockholms
Läns Landsting

VICE ORDFÖRANDE
TOBIAS ALFVÉN
Barnläkare Sachsska barnsjuk-
huset, docent global hälsa,
Karolinska Institutet.

INGMARIE SKOGLUND
Medicine doktor, specialist i
allmänmedicin, Närhälsan Västra
Götalandsregionen, Sahlgrenska
Akademin, Göteborgs universitet

OLA BJÖRGELL
Vetenskaplig sekreterare,
ordförande programkommittén,
docent, regionöverläkare,
Medicinsk radiologi, Skånes
universitetssjukhus

KARL SALLIN
Specialistläkare, doktorand,
pediatrik, Karolinska Universitets-
sjukhuset, Uppsala universitet

TORBJÖRN LEDIN
Ordförande Utbildningsdelegatio-
nen, professor, överläkare, öron-
näsa-hals, Linköpings universitet,
Region Östergötland

CHRISTINA BERGH
Professor, överläkare, obstetrik/
gynekologi, Sahlgrenska universi-
tetssjukhuset, Göteborgs univer-
sitet

MIKAEL SANDLUND
Ordförande Etikdelegationen,
professor, överläkare, psykiatri,
Norrlands universitetssjukhus,
Umeå universitet

PATRICK VIGREN
Verksamhetschef, medicine doktor,
specialistläkare, neurokirurgi,
Region Östergötland

MATS ULFENDAHL
Ordförande Forskningsdelegatio-
nen och prioriteringskommittén,
professor, audiologi/otologi,
forskningsdirektör, Region Öster-
götland.

MÄRIT HALMIN
Medicine doktor, specialistläkare,
anestesi- och intensivvård, Söder-
sjukhuset

KIKU PUKK HÄRENSTAM
Ordförande delegation för
medicinsk kvalitet, medicine doktor,
specialistläkare pediatrik, Nya
Karolinska Universitetssjukhuset

HAMPUS HOLMER
Adjungerad ledamot, ordförande i
Kandidat- och underläkarförening-
en, AT-läkare, doktorand, Karolin-
ska Universitetssjukhuset, Lunds
universitet.

SLS KANSLI **PER JOHANSSON** Kanslichef **SUSANN ASPLUND JOHANSSON** Organisationssekreterare och utredningsansvarig
MARIE HILLER Ekonomiansvarig **JAANA LOGREN BERGQVIST** Kommunikationsansvarig

SLS NÄMND

Ordförande: Stefan Lindgren t.o.m 30/6,
Britt Skogseid f.r.o.m 1/7
Vice ordförande: Britt Skogseid t.o.m 30/6
Tobias Alfvén f.r.o.m 1/7
Vetenskaplig sekreterare: Ola Björgell
Ordf. forskningsdelegationen: Mats Ulfendahl
Ordf. utbildningsdelegationen: Torbjörn Ledin
Ordf. etikdelegationen: Mikael Sandlund
Ordf. kvalitetsdelagationen: Kiku Pukk
Härenstam
Bo Runesson, ledamot
Christina Berg, ledamot
Ingmarie Skoglund, ledamot
Karl Sallin, ledamot
Märit Halmin, ledamot
Patrick Vigren, ledamot
Adjung. ledamot: Hampus Holmer, ordf. KUF
Organisationssekreterare: Susann Asplund
Johansson

FORSKNINGSDELEGATIONEN

Ordförande: Mats Ulfendahl, Region
Östergötland
Vice ordförande: Ola Winqvist, Stockholm
Göran Laurell, Uppsala
Jörgen Lundälv, Umeå/Göteborg
Pia Maly Sundgren, Lund
Kristina Bengtsson Boström, Lund/Skaraborg
Jan Marcusson, Linköping
Amir Sherif, Umeå (fr.o.m. 10/4)
Anne Lindberg, Umeå (t o m 23/2)
Madeleine Zetterberg, Göteborg (t o m 20/6)
Adjungerad: Caroline Schagerholm, Stockholm
Sekreterare: Monica Windén

PRIORITERINGSKOMMITTÉN

Ordförande: Mats Ulfendahl, Region Östergöt-
land
Vice ordförande: Ola Winqvist, Stockholm
Anders Blomberg, Umeå
Carl-Johan Carlhäll, Linköping
Fredrik Elgh, Umeå
Mats Eliasson, Umeå
Yvonne Forsell, Stockholm
Ingela Hammar, Göteborg
Anders Jeppsson, Göteborg
Ann Josefsson, Linköping
Mona Landin-Olsson, Lund
Elna-Marie Larsson, Uppsala
Sten Lindahl, Stockholm
Peter Nordström, Umeå
Bo Norrving, Lund
Bodil Ohlsson, Malmö
Håkan Olausson, Linköping
Hilpi Rautelin, Uppsala
Sara Regné, Lund
Elisabeth Ronne Engström, Uppsala
Karin Strigård, Umeå
Malin Sund, Umeå
Jan Sunnegårdh, Göteborg
Carl Turesson, Malmö
Håkan Wallén, Stockholm
Sekreterare: Monica Windén

UTBILDNINGSDELEGATIONEN

Ordförande: Torbjörn Ledin, Linköping
Vice ordförande: Hans Hjelmqvist, Örebro/
Stockholm
Lill Blomqvist, Malmö/Lund
Gösta Eliasson, Halmstad
Karl Lundblad, Stockholm
Fredrik Oher, Halmstad
Adjungerad: Tove Freiburghaus, KUF, Stockholm
Sekreterare: Annie Melin

ETIKDELEGATIONEN

Ordförande: Mikael Sandlund, Umeå
Läkarrepresentanter:
Anders Castor, Lund
Ann-Kristin Rönnerberg, Örebro
Caroline Starlander, Östersund
Erik Björck, Stockholm
Leila Tamaddon, Stockholm
Marit Karlsson, Linköping
Tiit Mathiesen, Stockholm
Allmänhetens representanter:
Anders Bremer, Växjö
Ragnar Levi, Stockholm
Ulrika Sandén, Örebro
Adjungerade:
Christian Munthe, Göteborg
Alice Claesson, KUF
Sekreterare: Agneta Davidsson Ohlson

KVALITETSDELEGATIONEN

Ordförande: Kiku Pukk Härenstam, Stockholm
Stina Gäre Arvidsson, Stockholm
Carl Savage, Stockholm
Martin Reijler, Jönköping
Johan Thor, Stockholm/Jönköping
Adjungerade ledamöter:
Mikael Bergström, Stockholm
Boel Andersson Gäre, Jönköping
Christoffer Hintze, Stockholm
Ulf Haglund, Uppsala
Göran Petersson, Kalmar
Hans Rutberg, Uppsala
Mikael Hoffmann, Linköping
Sekreterare: Susann Asplund Johansson

KOMMITTÉN FÖR eHÄLSA

Ordförande: Göran Petersson, Kalmar
Anne Björk, Uppsala
Johanna Berg, Malmö
Jonas Zineldin, Värnamo
Mattias Agestam, Stockholm
Sami El Amrani, KUF
Susanne Bergenbrant Glas, Stockholm
Adjungerade: Daniel Karlsson, SFMI, Linköping
Sekreterare: Annie Melin

KOMMITTÉN FÖR GLOBAL HÄLSA

Ordförande: Tobias Alfvén t.o.m 1/10
Helena Freilingsdorf f.r.o.m. 1/10
Anette Agardh, Lund

Anna-Karin Hurtig, Umeå
Anna Mia Ekström, Stockholm
Anneli Ivarsson, Umeå
Birgitta Essén, Uppsala
Johan von Schreeb, Stockholm
Max Petzold, Göteborg
Åsa Leufven, Stockholm
Adjungerad: Anna-Theresia Ekman, KUF,
Stockholm

KOMMITTÉN FÖR LÄKEMEDELSFRÅGOR

Ordförande: Mikael Hoffmann, Linköping
Eva Wikström-Jonsson, Stockholm
Jonas Bergh, Stockholm
Kristina Seling, Härjedalen
Magnus Axelsson, Göteborg
Pauline Raaschou, Stockholm

KOMMITTÉN FÖR MEDICINSK KVALITET

Ordförande: Ulf Haglund, Uppsala
Li Felländer-Tsai, Stockholm
Nina Nelson, Linköping
Pär Nordin, Östersund
Sofia Gudbjörnsdottir, Göteborg

KOMMITTÉN FÖR PREVENTION

Ordförande: Lars Jerdén, Dalarna
Anna Gunnerbeck, Stockholm
Anna Kiessling, Stockholm
Ann-Marie Calander, Västra Götaland
Benno Krachler, Västerbotten
Christina Lindén, Västerbotten
Elin Khokar, Jämtland
Elisabeth Roeck-Hansen, Stockholm
Hanne Tönnesen, Skåne
Karin Hyland, Stockholm
Katja Stenström Bohlin, Västra Götaland
Lars Weinehall, Västerbotten
Lovisa Brehmer, Dalarna
Roger Olsson, Jämtland
Sven Montan, Skåne
Yvonne Lowert, Stockholm
Åsa Wetterqvist, Uppsala
Adjungerad: Anton Jarnheimer, KUF, Stockholm
Sekreterare: Lilian Lindberg

KOMMITTÉN FÖR MEDICINSK SPRÅKVÅRD

Ordförande: Magnus Fogelberg, Göteborg
Carl Strömbäck, Stockholm
Maria Kvist, Stockholm
Monica von Heijne, Stockholm
Ola Karlsson, Stockholm
Tom Pettersson, Helsingfors
Tove Gunnarsson, Stockholm
Adjungerad: Åsa Holmér, Stockholm
Sekreterare: Annie Melin

KOMMITTÉN FÖR SÄKER VÅRD

Ordförande: Hans Rutberg, Uppsala
Charlotta Grunewald, Stockholm
Kiku Pukk Härenstam, Stockholm
Pelle Gustafson, Stockholm
Rita Fernholk, Stockholm
Ullakarin Nyberg, Stockholm
Urban Nylén, Stockholm

PROGRAMKOMMITTÉN

Ordförande: Ola Björgell, Malmö
Andreas Borsiin, Karlskrona
Anne Björk, Uppsala
Bo Runeson, Stockholm
Gunnar Ljunggren, Stockholm
Hans Hjelmqvist, Örebro/Stockholm
Marcus Schmitt-Egenolf, Umeå
Maria Öhman, Uppsala
Mats Ulfendahl, Stockholm
Per Johansson, Stockholm
Tobias Alfvén, Stockholm
Sekreterare: Eva Kenne

ASYLPROJEKTET

John Wahren, Karolinska Institutet
Karin Sparring Björkstén, Stockholms
Psykiatrienhet
Eva Ihre, Logeum
Per Johansson, Kanslichef, SLS
Sam Yildirim, Länsstyrelsen
Sten Lindahl, Karolinska Institutet
Stina Hällsten, Södertörns Högskola
Administratör: Ellinor Schmidt

KLINISK REVISION

Ordförande: Niklas Ekerstad
Eva Arvidsson, Lund
Gunnar Akner, Stockholm
Karl Sallin, Stockholm
Magnus G Lind, Stockholm
Rurik Löfmark, Gävle
Stella Cizinsky, Örebro
Kansliet: Per Johansson (kanslichef), Susann
Asplund Johansson (organisationssekreterare)

LEVNADSVANeprojektet

Projektledare: Anna Kiessling, Stockholm
Ann-Marie Calander, Göteborg
Anna Norhammar, Stockholm
Eva Zeisig, Stockholm
Jill Taube, Stockholm
Roger Olsson, Östersund
Yvonne Lowert, Stockholm
Åsa Wetterqvist, Uppsala
Projektkoordinator: Lilian Lindberg

STÄRKT INTERNDEMOKRATI

Ordförande: Tobias Alfvén, SLS vice ordf.
Maria Wolf/Ulrika Elmroth, Allmänmedicin
Stefan James, Kardiologi
Peter Elbe, Kirurgi
Henrik Engblom, Klinisk fysiologi
Per von Hofsten, Oto-rhino-laryngologi, huvud-
halskirurgi

Bengt Jeppsson, Lunds läkaresällskap
Maria Belikova, KUF
Kansliet: Per Johansson, Agneta Davidsson
Ohlson, Susann Asplund Johansson

STÄRKT PRIMÄRVÅRD

Ordförande: Lars Borgqvist, Lund
Christer Andersson, Göteborg
Christina Berg, Göteborg
Erik Wall, Kristianstad
Hanna Åsberg, Stockholm
Ingmarie Skoglund, Borås
Per Johansson, Kanslichef, SLS
Utnedningssekreterare: Susann Asplund
Johansson, SLS

FRÄMJANDE AV HUMANITÄRA MEDICINSKA INSATSER

Anna-Theresia Ekman, Stockholm
Bo Runesson, Stockholm
Johan von Schreeb, Stockholm
Helena Frielingsdorf, Linköping
Helena Nordenstedt, Stockholm
Hampus Holmer, Lund
Märit Halmin, Stockholm
Tobias Alfvén, Stockholm

UPPMÄRKSAMHETSINFO. MEDICINSKA JOURNALER

Ingemar Engsröm, Örebro
Sekreterare: Lilian Lindberg

KONST & LÄKEKONST

Ordförande: Stephan Rössner, Stockholm
Hans Persson, Stockholm
Kerstin Hulter Åsberg, Uppsala
Marika Willstedt, Stockholm
Sekreterare: Eva Kenne

PLACERINGSRÅDET

Ann-Catherine Sandell
Britt Skogseid
Per Colleen
Per Johansson
Stefan Lindgren t.o.m 30/6
Adjungerad: Tobias Alfvén f.r.o.m 1/7

REVISORER

Jens Karlsson, EY
Förtroendevalda:
Margareta Troein
Silvana Naredi

SLS AKTUELLT REDAKTIONS RÅD

Agneta Davidsson Ohlson
Britt Skogseid
Jaana Logren Bergqvist
Ulrica Segersten, chefredaktör, Inpress

UNDERSTÖDSFONDERNA

Kerstin Hulter Åsberg, Inspektor, Uppsala

VALBEREDNING (FROM 1/7 2018)

Ordförande: Stefan Lindgren, Malmö
Hanna Brauner, Stockholm
Helena Dreber, Stockholm
Helena Nordenstedt, Stockholm
Jörgen Månsson, Göteborg
Kerstin Nilsson, Örebro
Mats Holmström, Stockholm

VÅRDARE AV SAMLINGARNA

Vårdare av boksamlingen:
Ove Hagelin, Stockholm
Vårdare av de medicinhistoriska samlingarna:
Gunilla Bolinder, Stockholm
Vårdare av medaljsamlingen:
Jörgen Sigurd, Piteå
Vårdare av porträttsamlingen:
Mårten Rosenqvist, Stockholm

VÄRD

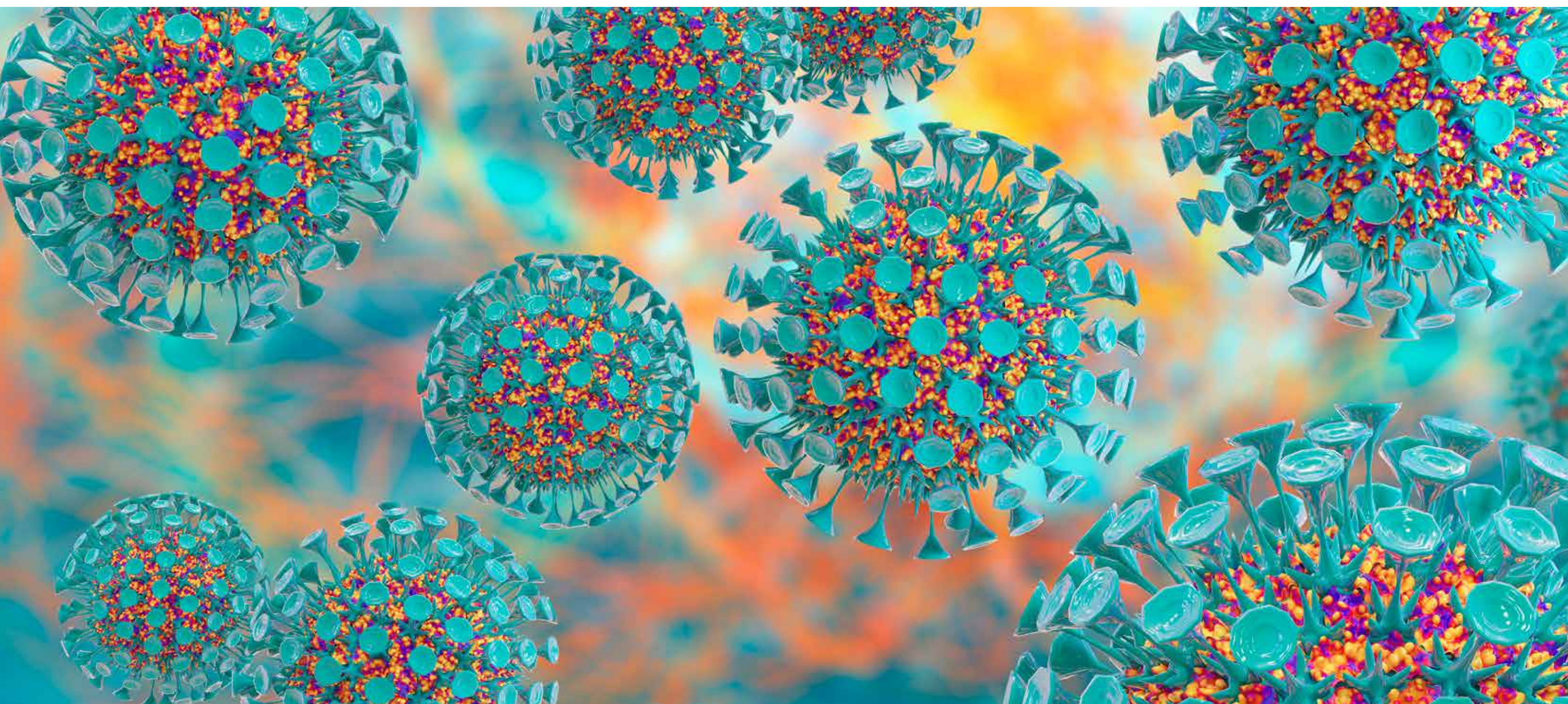
Gunilla Bolinder, Stockholm

KANDIDAT- & UNDERLÄKAR-FÖRENINGENJ

Ordförande: Hampus Holmer
Vice ordförande: Maria Belikova
Programsekreterare: Maria Öhman
Vetenskaplig sekr. Caroline Schagerholm
Global Hälsa-sekr. Anna-Theresia Ekman
Etik sekr. Alice Claesson
Utbildningssekr. Tove Freiburghaus
Redaktör SLS-aktuell: Hanna Jerndal
eHälsosekr. Sami El Amrani
Preventionssekr. Anna Radman
Kvalitetssekr. Christoffer Hintze
Adjungerade ledamöter: Julia Bielik,
Elias Berge
Lokalortsrepresentanter:
Umeå: Hanna Jerndal
Uppsala: Josefín Aldén
Örebro: Vakant
Stockholm: Magnus Winther
Linköping: Ellen Björheden, Amanda Furbacke
Göteborg: Vakant
Skåne: Adelina Mazhiqi, Lotta Velin
Valberedning: Mia Engström

SLS KANSLI

Agneta Davidsson Ohlson, etik, press
Annie Melin, utbildning
Annika Brämning, economiccontroller
Christian Tränk, IT, medlemsregister
Ellinor Schmidt, sektioner, Asylprojekt
Eva Kenne, Konst & Läkekonst
Gunilla Eng, konferens- och lokalbokning
Jaana Logren Bergqvist, kommunikations-
ansvarig
Lilian Lindberg, Levnadsvaneprojektet
Marie Hiller, ekonomiansvarig f.r.o.m augusti
Monica Windén, forskning
Per Johansson, kanslichef
Richard Brodal Bragning, fastighetsansvarig
Sara Kihlberg, ekonomiansvarig t.o.m maj
Susann Asplund Johansson, organisations-
sekreterare och utredningsansvarig

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPETS

Årsredovisning 2018

ORGANISATIONSNUMMER 802002-1914

Förvaltningsberättelse

Nämnden för Svenska Läkaresällskapet (SLS), organisationsnummer 802002-1914, avger härmed årsredovisning för 1 januari - 31 december 2018. (Siffror inom parentes avser föregående verksamhetsår)

Allmänt om verksamheten

Svenska Läkaresällskapet (SLS) är läkarkårens oberoende, vetenskapliga och professionella organisation, en ideell, politiskt och fackligt obunden förening. Vi arbetar med frågor baserade på vetenskap, utbildning, etik och kvalitet. Vårt huvudsakliga syfte är att verka för förbättrad hälsa och sjukvård i samhället. Det gör vi bland annat genom att initiera och driva viktiga samhällsfrågor genom våra medlemmar och vetenskapliga sektioner.

SLS har förtroendet att förvalta över 150 olika stiftelser med ändamål att stödja forskning inom det medicinska området. Under 2018 har SLS delat ut 37,9 Mkr (37,7 Mkr) till ändamålen. För SLS, inklusive stiftelserna, uppgår likvida medel samt fondandelar och långfristiga värdepapper till ca 1,7 miljarder kronor. SLS har under året mottagit nya donationer.

SLS har under 2018 fortsatt sitt engagemang för en patientorienterad hälso- och sjukvård som vilar på vetenskapliga, medicinska och etiska grunder. Bland annat har vi i flera debattartiklar argumenterat för att den etiska plattformen för prioriteringar måste stärkas i hälso- och sjukvården. Vi har även i en debattartikel publicerad i Svenska Dagbladet lyft fram fyra utvecklingsområden för att säkra läkares fortbildning. I skrivelse till Rättsmedicinalverket har SLS efterlyst en oberoende vetenskaplig granskning av medicinska åldersbedömningar som bör inkludera internationell expertis.

Vi har ingått i referensgrupp till flera statliga utredningar – bland annat Samordnad utveckling för god och nära vård (S 2017:01) – och besvarat närmare 30 remisser. SLS har även varit representerat i organ inom statliga myndigheter såsom Socialstyrelsens ST-råd och Inspektionen för vård och omsorgs insynsråd.

I SLS hus har vi ordnat flera spännande möten och vetenskapliga sammankomster som webbsänts över landet. Det har varit vetenskapliga Berzeliussymposier, Chef läkarkurs, Etikdag, Preventionsdag och E-hälsodag. SLS deltog i Almedalen för femte året i rad med eget program. Våra seminarier lyfte aktuella frågor som patient-läkarmötet, Hippokratesrevision och Den hälsosamma staden.

Väsentliga händelser under verksamhetsåret

2018 beviljades SLS statsbidrag för att fortsatt driva "Levnadsvaneprojektet". Syftet med projektet är att stödja att det preventiva och hälsofrämjande arbetet integreras i hälso- och sjukvården. SLS har även tilldelats statsbidrag för att bedriva ett utbildningsprogram för asylsökande läkare. Dessutom fick vi i uppdrag av Socialstyrelsen att utreda frågan om och i så fall hur blodsmitta och hotbild ska kommuniceras i medicinska journaler

Svenska Läkaresällskapet lanserade under våren ett idéprogram för en förbättrad hälsa och sjukvård. Programmet lyfter de områden och frågor som SLS anser är avgörande för utvecklingen av en god och kostnadseffektiv svensk hälso- och sjukvård: patientmötet, den nära vården, forsknings- och utvecklingsfrågorna, kunskaps- och kompetensuppföljningen samt den globala utblicken. Programmet presenteras på kampanjsidan sls.se/lakarhjalp och i filmer med talespersoner för de sex olika fokusfrågorna.

Under 2018 gjordes en varsam renovering av SLS föreläsningssal där den ursprungliga prakten har lyfts fram. Salen har fått namnet Karolina Widerströmsalen efter Sveriges första legitimerade kvinnliga läkare och SLS första kvinnliga läkarmedlem.

Medlemmar

SLS hade vid utgången av 2018 9 882 (10 500) medlemmar.

Nämnden och arbetsutskottet

Nämndens sammansättning framgår av sidan 12. Nämnden har haft åtta sammanträden och arbetsutskottet åtta sammanträden under 2018.

Finansiell hantering

Placeringsrådet har träffats två gånger under verksamhetsåret. SLS placeringsråd har till syfte att vara en rådgivande beredningsgrupp för SLS nämnd i frågor angående kapitalplaceringar och stiftelser utifrån placeringsreglementet.

Efter en stark uppgång under året avslutades året med en rejäl nedgång för SLS Investeringsfond vilket gjorde att avkastningen för 2018 slutade på -1,1% (7,1%). Huvuddelen av tillgångarna finns inom aktier och räntebärande placeringar.

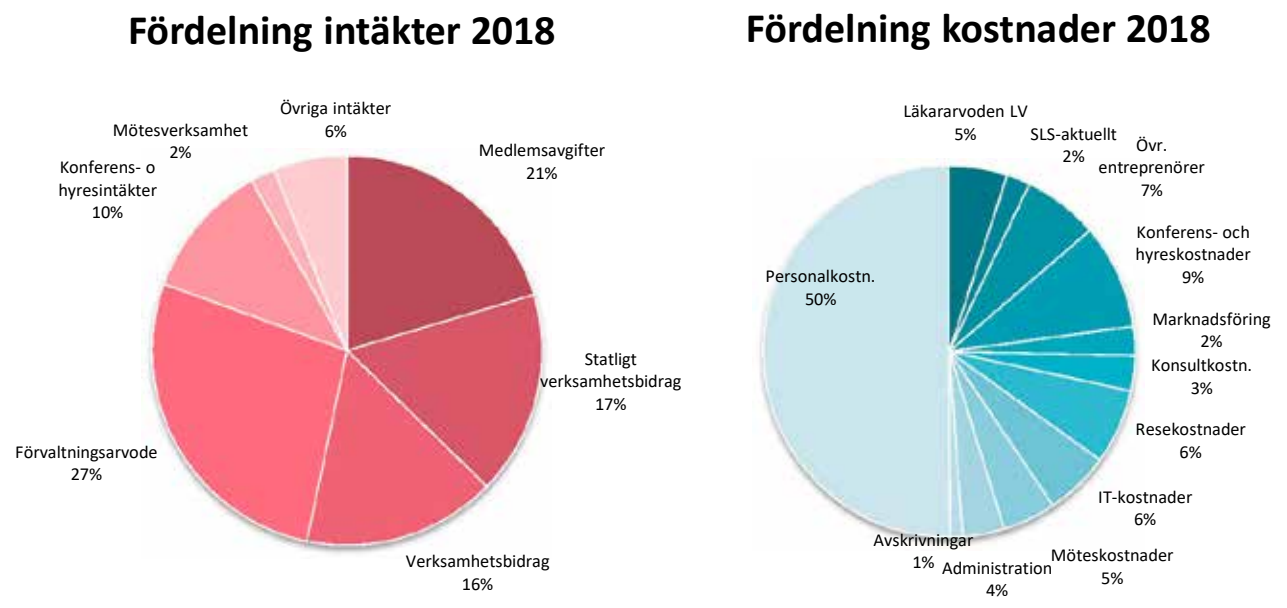
Kommentarer till årets resultat

Rörelseresultatet summerar till -1,9 Mkr (-6,7 Mkr). Resultatet efter finansiella poster är 0,1 Mkr (-2,3 Mkr).

Flerårsöversikt

(Tkr)	2018	2017	2016	2015	2013/2014 *	2012/2013
Rörelsens intäkter	24 680	25 616	21 623	24 313	44 271	30 624
Resultat efter finansiella poster	123	-2 290	-2 195	-54	2 184	-3 616
Balansomslutning	48 991	57 423	63 756	64 592	50 185	75 343

* avser 18 månader

Resultaträkning

Kr	Not	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Rörelsens intäkter			
Medlemsintäkter		5 030 222	5 449 631
Verksamhetsbidrag	2	7 249 162	10 133 396
Nettoomsättning	3	9 506 015	8 547 115
Övriga intäkter	4	2 894 437	1 485 720
Summa rörelsens intäkter		24 679 836	25 615 862
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader	5	-12 783 891	-19 779 592
Personalkostnader	6	-13 508 552	-12 567 743
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	8	-281 600	-
Summa rörelsens kostnader		-26 574 043	-32 347 335
Rörelseresultat		-1 894 207	-6 731 473
Resultat från finansiella poster			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	7	1 999 363	4 408 517
Övriga ränteintäkter och liknade resultatposter		17 550	33 836
Räntekostnader och liknade resultatposter		-	-590
Summa finansiella poster		2 016 913	4 441 763
Resultat efter finansiella poster		122 706	-2 289 710
Årets resultat		122 706	-2 289 710

Balansräkning

Kr	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnad	8	2 534 396	10
Inventarier		10	10
Konst, litteratur och medaljsamlingar		50	50
Summa materiella anläggningstillgångar		2 534 456	70
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristig fordran koncernföretag		500 000	500 000
Andelar koncernföretag	9	50 010	50 010
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	36 449 372	38 365 006
Summa finansiella anläggningstillgångar		36 999 382	38 915 016
Summa anläggningstillgångar		39 533 838	38 915 086
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		550 032	419 583
Övriga fordringar		31 702	65 022
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		825 268	698 548
Kassa och bank	11	8 050 645	17 651 114
Summa omsättningstillgångar		9 457 647	18 834 268
Summa tillgångar		48 991 485	57 749 354
Eget kapital och skulder			
Föreningskapital		2 519 392	2 519 392
Ändamålsbestämda fonder		649 000	649 000
Balanserat resultat		30 557 851	32 847 562
Årets resultat		122 706	-2 289 711
Summa eget kapital		33 848 949	33 726 243
Långfristiga skulder			
Beviljade icke utbetalda anslag		1 324 359	1 442 478
Ändamålsbestämda donationer	12	8 272 489	12 091 695
Summa långfristiga skulder		9 596 848	13 534 172
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 645 173	2 313 614
Övriga skulder	13	1 497 641	3 282 999
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	14	2 402 874	4 892 326
Summa kortfristiga skulder		5 545 688	10 488 939
Summa eget kapital och skulder		48 991 485	57 749 354

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen, samt de som anges i BFNAR 2012:1.

Koncernredovisning

SLS är moderbolag till AB Hygiea, org.nr 556368-7324. Koncernredovisning upprättas inte enl. 7 kap. 3§ ÅRL.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar gjorda inbetalningar för medlemskap i SLS. Medlemsavgifterna intäktsförs när betalning sker och periodiseras till det räkenskapsår de tillhör.

Verksamhetsbidrag

Ett bidrag intäktsredovisas i den period som bidraget emottages. Om bidraget är till för att täcka en kostnad sker intäktsredovisning så att den ställs mot den kostnad som bidraget är avsett att täcka. Intäktsredovisning sker endast när det i hög grad av sannolikhet kan antas att bidraget inte kommer att återkrävas. Verksamhetsbidrag skuldförs därför till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer. Statliga bidrag redovisas i enlighet med BFN R 5.

Övriga intäkter

Förvaltningsarvoden tas ut löpande från SLS förvaltade stiftelser efter att respektive stiftelses årsredovisning har avlämnats. Konferens- och hyresintäkter av SLS fastighet intäktsredovisas i takt med att de upparbetats eller att ifrågavarande tjänster levererats.

Leasing

Ett finansiellt leasingavtal är ett avtal enligt vilket de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av en tillgång i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassas som operationella. Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Leasingavgifterna för de operationella leasingavtalen kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader omfattar ändamåls-, medlems-, administrations- och fastighetskostnader. Gemensamma kostnader såsom kostnader för personal, IT, fastighetsförvaltning, marknadsföring, kansli och möteskostnader fördelas mellan ändamåls- och administrationskostnader enligt fördelningsnycklar. Kostnader för administration, som uppstår som en direkt följd av en aktivitet eller ett projekt inom ändamålen, räknas som ändamålskostnader. Den administrativa hanteringen vid beviljande av forskningsanslag är ett exempel på en sådan kostnad. Ändamålskostnaderna inkluderar också kostnader för informationsspridning, personal och andra kostnader direkt hänförliga till ändamålet.

Noter

2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
---------------------------	---------------------------

Tillgångar och skulder

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärde minskat med av- och nedskrivningar.

Fordringar upptas till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Långfristiga innehav av aktier och andelar och andra räntebärande instrument värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Portföljmetoden tillämpas, det vill säga nedskrivningar görs inte för enskilda placeringar, om inte det verkliga värdet för hela aktieportföljen är lägre än anskaffningsvärdet.

Byggnad. Avser Svenska Läkaresällskapets fastighet vid Klara Östra Kyrkogata 10, inga avskrivningar görs på fastigheten till följd av att den redovisas till ringa värde. Större renoveringar av byggnaden skrivs av linjärt under över nyttjandeperioden.

	Avskrivningsperiod
Byggnadsinventarier	10 år

Not 2 Verksamhetsbidrag

Statligt verksamhetsbidrag för Levnadsvaneprojektet (LV)	1 950 000	4 527 889
Verksamhetsbidrag	3 081 561	4 136 795
Övriga bidrag	2 217 601	1 468 712
Summa verksamhetsbidrag	7 249 162	10 133 396

Not 3 Nettoomsättning

Förvaltningsarvode	6 718 714	5 696 062
Konferens- och hyresintäkter	2 787 301	2 851 054
Summa nettoomsättning	9 506 015	8 547 115

Not 4 Övriga Intäkter

Försäljning och övriga intäkter	1 553 003	629 870
Berzelius symposier	1 341 434	855 850
Summa övriga intäkter	2 894 437	1 485 720

Noter	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Not 5 Övriga externa kostnader		
Ersättningar till medverkande läkare i LV-projektet	1 172 536	2 419 590
Produktion SLS-aktuellt	543 978	857 839
Framtidens medicin och hälsa	-	2 865 329
Diverse underentreprenörer	1 744 773	1 969 888
Konferens- och hyreskostnader	2 424 462	3 040 668
Marknadsföring och annonsering	674 577	810 523
Konsultkostnader	805 877	2 342 617
Resekostnader	1 729 648	1 622 271
IT-kostnader	1 494 225	1 315 639
Möteskostnader	1 232 860	1 494 265
Administrationskostnader	960 955	1 040 965
Summa övriga externa kostnader	12 783 891	19 779 592
Not 6 Anställda och personalkostnader		
Löner och andra ersättningar		
<i>Personal</i>		
Anställda inkl. kanslichef	7 657 527	7 580 388
Summa personalens löner	7 657 527	7 580 388
<i>Förtroendevalda och övriga arvoderade</i>		
Nämnd	429 905	409 920
Övriga arvoderade	773 178	249 032
Summa arvode	1 203 083	658 952
Sociala- och pensionskostnader		
Sociala kostnader	2 610 071	2 358 570
Pensionskostnader inkl. löneskatt	1 639 373	1 584 265
Övriga lönebikostnader	398 498	385 567
Sociala- och pensionskostnader	4 647 942	4 328 402
Totalt Personalkostnader	13 508 552	12 567 743
Medelantalet anställda		
Kvinnor	10	10
Män	3	3
Summa	13	13
Könsfördelning inom Svenska Läkaresällskapets nämnd		
Kvinnor	4	4
Män	9	9
Summa	13	13

Noter	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Not 7 Resultat från finansiella tillgångar		
Utdelning SLS Investeringsfond, SLS depå	1 414 997	1 650 204
Försäljning värdepapper	584 366	2 758 313
Summa resultat från finansiella tillgångar	1 999 363	4 408 517
Not 8 Byggnad		
Ingående anskaffningsvärde	10	10
Inköp	2 815 986	-
Utgående ackumulerde anskaffningsvärden	2 815 996	10
Ingående avskrivningar	-	-
Årets avskrivningar	-281 600	-
Utgående ackumulerade avskrivningar	-281 600	-
Klara Östra Kyrkogata 10, Klara församling Stockholm Fastigheten Stockholm Hägern Större 9 är gravationsfri. Taxeringsvärde behöver ej åsättas.		
Utgående redovisat värde	2 534 396	10
Not 9 Andelar koncernföretag		
<i>AB Hygiea (556368-7324)</i>		
Antal aktier	1 000	1 000
Andelar	100%	100%
Bokfört värde	50 000	50 000
Anskaffningsvärde	4 100 000	4 100 000
<i>Equalis AB (556515-2087)</i>		
Antal aktier	384	384
Andelar	24%	24%
Bokfört värde	10	10
Anskaffningsvärde	384 000	384 000
Summa bokfört värde andelar koncernföretag	50 010	50 010

Noter	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Not 10 Finansiella anläggningstillgångar		
<i>SLS depå i SLS Investeringsfond</i>		
Akkumulerat anskaffningsvärde vid årets ingång	31 564 571	36 806 258
Inköp under året	-	4 000 000
Försäljningar under året	-1 915 634	-9 241 687
Redovisat värde vid årets utgång	29 648 937	31 564 571
Marknadsvärde	39 027 393	40 896 862
 <i>Hildegard Machschefe depå i SLS Investeringsfond</i>		
Akkumulerat anskaffningsvärde vid årets ingång	-	3 950 000
Försäljningar under året	-	-3 950 000
Redovisat värde vid årets utgång	-	0
Marknadsvärde	-	0
 <i>Ingegerd Johansson depå i SLS Investeringsfond</i>		
Akkumulerat anskaffningsvärde vid årets ingång	6 800 435	13 400 000
Inköp under året	-	100 000
Försäljningar under året	-	-6 699 565
Redovisat värde vid årets utgång	6 800 435	6 800 435
Marknadsvärde	7 549 498	7 434 870
Summa redovisat värde vid årets utgång	36 449 372	38 365 006
Summa marknadsvärde	46 576 891	48 331 732
 Not 11 Kassa och bank		
Verksamhetens banktillgodohavanden	5 166 837	10 747 420
Ändamålsbestämda banktillgodohavanden	2 883 808	6 903 694
Summa kassa och bank	8 050 645	17 651 114
 Not 12 Ändamålsbestämda donationer		
Hildegard Machschefe	865 320	4 840 320
Ingegerd Johansson	7 407 169	7 251 375
Summa ändamålsbestämda donationer	8 272 489	12 091 695

Noter	2018-01-01- 2018-12-31	2017-01-01- 2017-12-31
Not 13 Övriga skulder		
Personalens skatter	601 733	370 869
Skuld Levnadsvaneprojektet	-	117 110
Skuld Asylsökande	873 669	2 746 723
Övriga skulder	22 239	48 297
Summa övriga skulder	1 497 641	3 282 999
 Not 14 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		
Upplupna löner	1 486 868	1 092 565
Förutbetalda intäkter	339 603	1 658 258
Upplupna kostnader	576 403	2 141 503
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 402 874	4 892 326

Not 15 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Svenska läkaresällskapet har påbörjat ett långsiktigt utvecklingsarbete för att öka organisationens relevans för läkarkåren. Detta innebär bl a en omorganisation samt att tjänsterna på kansliet har blivit färre för att anpassa verksamheten efter de ekonomiska ramarna och kravet på budget i balans.

Stockholm den 9 april 2019

Britt Skogseid <i>Ordförande</i>	Tobias Alfvén <i>Vice ordförande</i>	Ola Björgell <i>Vetenskaplig sekreterare</i>
-------------------------------------	---	---

Torbjörn Ledin Mikael Sandlund Christina Bergh

Karin Pukk Härenstam Märit Halmin Ola Winqvist

Karl Sallin Bo Runeson Patrick Vigren

Ingmarie Skoglund

Per Johansson
Kanslichef

Revisionsberättelse har lämnats den april 2019

Jens Karlsson <i>Auktoriserad revisor, EY</i>	Margareta Troein Töllborn <i>Förtroendevald revisor</i>	Silvana Naredi <i>Förtroendevald revisor</i>
--	--	---

Revisionsberättelse

Till Svenska Läkaresällskapets Fullmäktigeförsamling
Org nr 802002-1914

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Svenska Läkaresällskapet Verksamheten för räkenskapsåret 2018, årsredovisning ingår på sidorna 63 – 74 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att fullmäktigeförsamlingen fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisoremas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisoremas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige.
Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamåls-
enliga som grund för våra uttalanden.

Nämndens ansvar

Det är nämnden som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Nämnden ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar nämnden för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om nämnden avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i nämndens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att nämnden använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera nämnden om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuellt betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av nämndens förvaltning av Svenska Läkaresällskapet för räkenskapsåret 2018.

Vi tillstyrker att fullmäktigeförsamlingen beviljar nämndens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Nämndens ansvar

Det är nämnden som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Margareta Troein
Förtroendevald revisor

Silvana Naredi
Förtroendevald revisor

Svenska
Läkaresällskapet

ADRESS Klara Östra Kyrkogata 10, Box 738, 101 35 Stockholm
TELEFON 08-440 88 60 **E-POST** sls@sls.se **WEBB** www.sls.se